

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.
Authorized, as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 893

PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 19, 1948, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XVII

Kanados Liaudis Pradedą Judėti už Taikos Išlaikymą, Teisių Apgynimą

TORONTO. — Kanadoj vystosi du dideli judėjimai. Vienas už taikos išlaikymą, prieš karo kurstytojus; kitas — už kanadiečių teisių apsaugojimą.

Judėjimas už taikos išlaikymą prasidėjo su Kanterburio dekanų prakalbomis, kurios įvyko visoje eilėje miestų. Dabar organizuojami komitetai taikai palaikyti. Veikliausiu iniciatorium yra Dr. Endicott, buvęs misijonierius Kinijoje. Jam padeda kiti protestonų kunigai ir taikos trokštančios organizacijos.

Civilių Teisių Sąjunga pradėjo smarkią kampaniją už teisių bilį, kuris garantuotų kanadiečiams pamatines teises, tokias kaip žodžio, susirinkimų, spaudos ir kitas.

Sąjunga nurodo, kad pastaruju laiku buvo daug tokių įvykių, kuriuose buvo sumindžiotos kanadiečių teisės, pilietinės laisvės ir apsilenkta su demokratiniiais principais. Policija elgiasi su piliečiais labai laisvai, prieš britų teisėtumą.

Civilių Teisių Sąjunga praneša, kad karališkoji policija tyrinėja kiekvieno unijisto gyvenimą ir veikimą Cape Breton distrikte. Kvebeko provincijoje veikia antidemokratinis spynos įstatymas. Persekiojamos religinės, ne tik politinės organizacijos.

Sąjunga yra priėmusi civilių teisių sąrašą, kurį nori paversti įstatymu, garantuojančiu žmonėms teises.

Garsusis Kanterburio dekanas pareiškė, kad karo nebus, kol žmonės galės kalbėti, reikšti savo nuomones. Laisvių varžymas yra ženklas, kad žmonių burnos yra čiaupiamos, kad jie negalėtų pareikšti savo mintis, užprotestuoti prieš karo kurstytojus.

GRAIKIJOS MINISTRŲ KABINETAS REZIGNAVO

ATENAI. — Graikijos premjeras Themistokles Sophoulis iškėlė karaliui Povelui savo "koalicinio" kabineto rezignaciją. Karalius rezignaciją priėmė.

Pereitą savaitę ketvirtadienį Kanada ir daugelis kitų šalių minėjo kritusius laike Pirmojo Pasaulinio Karo, kad daugiau karų nebūtų. Bet jau kitas ir dar didesnis karas yra praėjęs ir jau rengiamasi prie trečio. Šie vaikučiai, kurie žiūri į paminklą dėl pirmojo karo aukų, rasi bus trečio karo aukos, jeigu žmonės nepasipriešins naujo karo organizatoriams.

F. Hall Nesiliauja

OTTAWA. — Nors Amatų ir Darbo Kongreso konvencija griežtai pasmerkė gelžkeleivių lyderio F. Hall taktiką, skaldančią unijas, tačiau jis dar nesiliauja veikęs unijų suskaldymui.

Nieko nepesęs konvencijoje, jis dabar mojas ištraukti iš Amatų ir Darbo Kongreso kuo daugiau unijų, kurios priklauso prie ADF unijų Jungtinėse Valstijose. Eina gandai, kad jis ir kiti toki galii išvesti iki 200,000.

Leidžiami gandai, kad unijistai netektų daug dalykų, jeigu juos pašalintų iš ADF už "komunizmą". Kitaip sakant, jie nustotų galimybių pasinaudoti fondais, kurie yra sudaryti prie ADF, jeigu

juos pašalintų iš ADF.

F. Hall giriasi, kad ADF prezidentas William Green pažadėjo pagalbą. Jie nori pravesti planą, pagal kurį visoms unijoms, kurios yra dalimis ADF, būtų leista pasišalinti iš Amatų ir Darbo Kongreso. Dar daugiau, kad būtų galima jas suspenduoti, jeigu jos nepasitrauktų.

Jeigu šis planas būtų pravestas, kiltų tikras chaosas unijų tarpe. Samdytojais galėtų katutes ploti iš džiaugsmo.

Būtų labai negražu, jeigu William Green prisidėtų prie tokio plano. Tai būtų patarimas ne darbininkams, o tokiems, kaip Hall, kuriam jo politinės užgaidos svarbiau,

H. Tožio, Šeši Kiti Japonai bus Pakarti

TOKIJO. — Vienuolikos šalių militarinis tribunolas nusmerkė pakarti buvusį Japonijos premjerą Hideki Tožio (Tojo) ir šešius kitus aukštus Japonijos valdžios ir armijos vadus, kaip kariškus kriminalistus. Teismas tęsėsi pustrėčių metų.

Manoma, kad jie bus pakarti Perlų Prieplaukos užpuolimo dieną, gruodžio 7, kada japonai pradėjo karą prieš sąjungininkus, slaptai užpuoldami Jungtinių Valsti-

negu darbininkų reikalai, ir samdytojams, kurie negailėtų didelių pinigų unijų suskaldymui.

Prezidentas Benthough, tačiau, yra tokios nuomonės, kad Hall planas ir dabar susmuks, kaip kad susmuko prieš konvenciją. Kanados unijistai neleis užsispyrėliams mėtyti juos iš vienos vietos į kitą.

Bizonijoje Streikavo 8,000,000 Darbininkų

FRANKFURT. — Britų ir amerikiečių zonose buvo išėję į 24 valandų streiką 8,000,000 darbininkų arba du trečdaliai visų darbininkų.

Streikas buvo iššauktas pareiškimui protesto prieš kėlimą kainų.

Miestai ir miesteliai atrodė, kaip pustynės. Beveik visas susisiektimas buvo sulaukytas.

Unijų vadai draudė mitingus ir demonstracijas, tad streikas praėjo be jokių įvykių.

Sako Kvebekas Veržia Rinkas

TORONTO. — Šio miesto pramoninkai, kurie privertėti mažinti darbą dėl stokos elektros jėgės, skundžiasi, kad Kvebeko provincijos pramoninkai paveržia iš jų rinkas.

Ypatingai skundžiasi drabužių industrijos savininkai. Montrealo drabužių industrijai atima rinkas dideliu mastu, sako jie.

jų laivyną Perlų Prieplaukoj.

Šešiolika kitų aukštų vadų, įskaitant artimą imperatoriaus Hirohito patrėją K. Kido, nuteisė kalėjiman iki gyvos galvos. Likusieji iš 25 kariškų kriminalistų gavo po mažiau.

Šigenori Togo, buvęs užsienio reikalų ministeris, gavo 20 metų kalėjimo. Mamoru Šigemitsu, kuris pasirašė karo paliaubas ant Jungtinių Valstijų karo laivo Missouri, gavo 10 metų.

Hideki Tožio pareiškė per savo advokatą, kad jis nenori prašyti generolo MakArturo pasigailėjimo.

Japonijos karalius Hirohitas labai susinervavęs, kada radijo pranešė apie nusprendė. Bet jis matomai pagalvojo, kad jis laimingas, kad jo nėra tame sąraše. Jo patarėjas juk gavo kalėjimą iki gyvos galvos.

LANDSBERG. — Jungtinių Valstijų tribunolas nusmerkė pakarti 15 nacių kariškų kriminalistų, Mauthausen koncentracijos kempės sargų ir viršininkų. Bausmė jau įvykdyta.

Jau 185 naciai nusmerkti ir pakarti čia. 50 dar laukia teismo.

Jie buvo apkaltinti nužudyme 3,000 asmenų, jų tarpe 50 britų ir amerikiečių parašutininkų ir orlaivininkų, kurie buvo vokiečių sumiti.

Ragina Susitarti Berlyno Klausimu

PARYŽIUS. — Jungtinių Tautų generalis sekretorius Trygve Lie ir generalio asembleiaus pirmininkas H. V. Evatt pasiūlė, kad keturios didžiosios jėgos pradėtų iš naujo tartis Berlyno klausimu.

Britų ir amerikiečių atstovams šis pasiūlymas nepatinka. Jie sako, kad jis prielankus Tarybų Sąjungos idėjai.

Maršalas ir Bevinas duosią atsakymą į pasiūlymą. Spėjama, kad jie atmes JT vadų pasiūlymą.

Francija svyruojanti, bet vargiai ji galės išstoti prieš britų ir amerikiečių poziciją.

Patarimas
L

Paskutini
Britanijos L
suvažiavime
didelius nan
bar lietuvių
lijoje varo
gandą su
tiems nama
išrinkti iš
nieko netur
giausiose
ninko sąlyg
žiausią pra
lingą atlyg
namai tikra
asmenų biz
čiau pasiūly
kurie nors
tavių taut
galėtų net
pirkti.

Pirmiaus
Vytautas F
okupacijos
giukštis bu

Jie fals
knygaos ve
koj, neku
tąsomai po
buvo tardo
Šis visas fr
išlaidų ter
skaitant tu
jie nedirbo
naciai leid
kad tik p
nės visuon

Vietinėj
doj netru
no" vardu.
siliovė kri
sius lietuv
ir dabar.

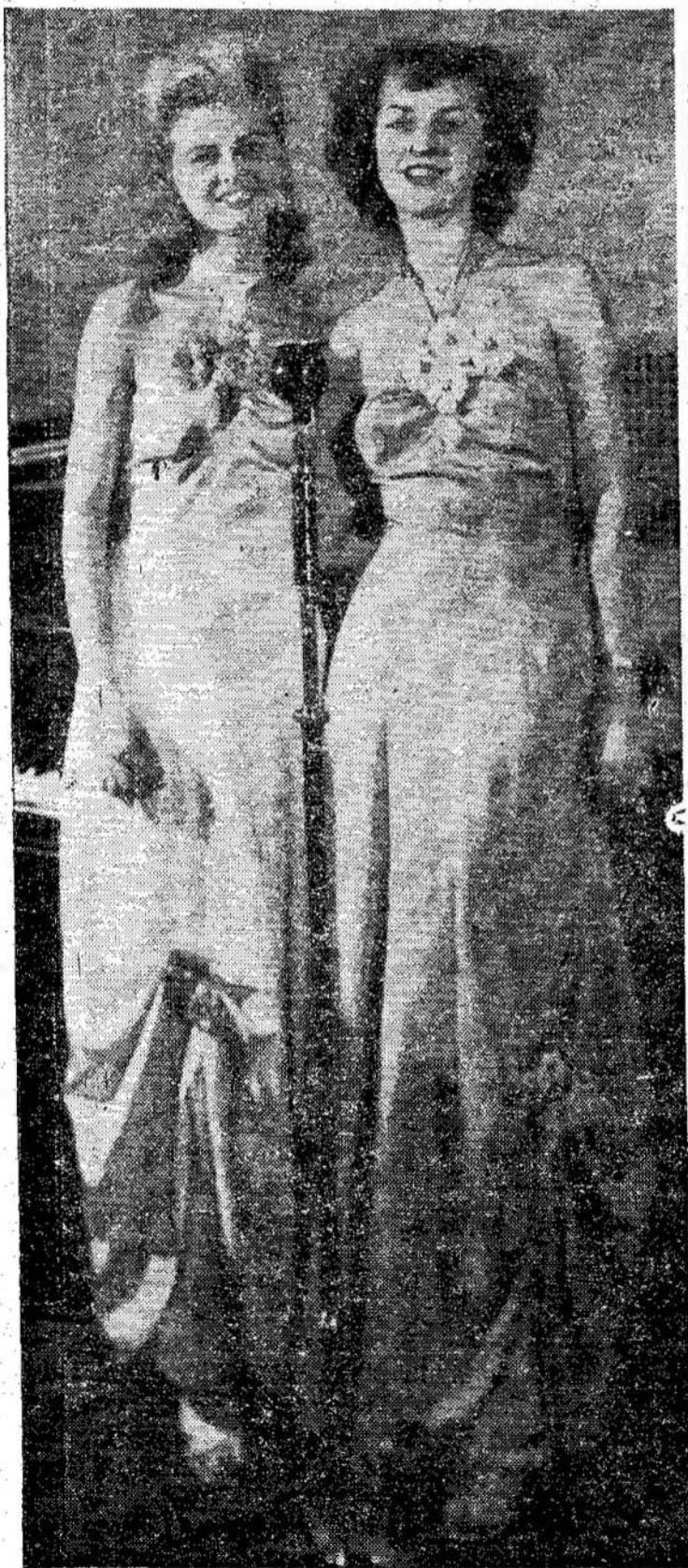
Baigiasi
ni ištremt
Brazilijos
mi Sao Pa
tonacijų š
jos nepajė
Bet jie la
teismo.

Baigiasi
ir Liaudies
ta. Nenor
raščio, b
lėsime ap
ratas. Kiš
Mažuma
susidurian
mi. Tai ša
retas, ku
siuntimą
tote, mes
na kliūčių
nenorime
liūdna.

Todėl r
rinėti mū
me su jū
kakia ji b
ir pas jus
vas, bet
te. Tikin
mūsų pad
į pagalba
aciū iš ka
Liaudie
grupės B

K. Abėkienė ir A. Kenstavičienė, plačiai pagarsėjusios čikagietės dainininkės, kurios dainuos Liaudies Balso koncertuose Toronte ir Montreale, lapkričio 27 ir 28.

Birutė ir Janina Juraitytės, pasižymėjusios dainininkės, kurios dainuos Liaudies Balso koncerte Montreale, lapkričio (Nov.) 28 d., 5101 Esplanade Ave.

Garsusis Detroito siksietas, kuris dainuos Liaudies Balso metiniame koncerte, Toronte, lapkričio 27-28, Temple teatre, 300 Bathurst St.

Žodis Kanados Lietuviams

Mes, grupė Liaudies Balso skaitytojų Brazilijoje, susitikę pasikalbėjome ir nutarėm kreiptis į jus, Kanados lietuviai, ir papasakoti, kaip mes gyvenam ir ko mes prašome jus.

Manome, kad daugelis iš jūsų atsimenate, kaip praėjusių metų Liaudies Balso vėjais metu mūsų spaudos komitetas kreipėsi į jus, prašydamas ištiesti pagalbą rankai tiems, kurie trokšta skaityti lietuvišką žodį, trokšta emigracijoj išbadėjusiai sielai peno. Tuo laiku mūsų šaliai prašė paaugoti vieną kitą lietuviško laikraščio Liaudies Balso prenumeratą.

Jūs supratote mūsų padėties, nepagailėjote keleto sunkiai uždirbtų dolerių ir užrašėte visai eilei Liaudies Balsą, kuris pradėjo mus lankyti ir teikti naujienas iš mūsų tėvynės Lietuvos gyvenimo, iš viso pasaulio judėjimo. Jūsų auka buvo didelė mums parama. Po keleto metų be lietuviškos spaudos, apaugę skriaudų dulkėmis, mes pasijutome turį teisę žinoti, kas dedasi kitose lietuvių kolonijose, kas dedasi plačiajame pasaulyje. Tarp mūsų ir jūsų užsimezgė tampašni ryšiai. Supratome, kad mūsų ir jūsų svajonės yra tos pačios, tas pats nusiteikimas link brangios tėvynės Lietuvos. Nekurie iš jūsų retkarčiais pasikeičiate laiškais su tais, kuriems Liaudies Balso prenumeratą paaugojote. Jie jums asmeniškai padėkojo. Visiems kitiems už Liaudies Balso prenumeratą, įskaitant ir KLNK, čia tariame trumpoj formoj AČIŪ. Ačiū jums, draugai ir broliai. Mes jūsų brangios dovanos niekuomet neužmiršime.

1948 metai buvo ir tebėra mūsų kankynių metai.

Praėjusių metų gruodžio mėnesį, smetonaciams skundžiant, buvo suimta keletas Brazilijos lietuvių ir įmesta į kalėjimą. Jie buvo atstovais Pirmame Pietų Amerikos Lietuvių Kongrese, kuris įvyko Uragvajuje. Fašistai, žinoma, apšaukė tą kongresą komunistiniu. Vėliau tie lietuviai buvo apšaukti "Kominformo agentais", o dar vėliau — "Tarybų Rusijos šnipais".

Nekurie turėjo šeimas, kurioms, netekusios maitintojų,

neturėdamos jokių sutaupytų juodai dienai, atsidūrė kritiškon padėtin. Reikėjo gelbėti, šelpti. Mes sumažinome duonos karnį sau, aukojome, kad bent truputį pagelbėti nelaimingoms šeimoms.

Dar daugiau. Reikėjo sumintuosius ginti, kas buvo neįmanoma be advokato. Tas pareikalavo nemažai išlaidų.

Provokacijos tęsėsi. Smetonaciai, pasinaudodami šalyje siaučiančia reakcija, apsimaskavę patrijotizmu, fabrikavo tolimesnius skundus.

Mirna Balsytė ir Feliksas Laurusevičius, jauni Toronto lietuvių baletų šokikai, kurie šoks Liaudies Balso metiniame koncerte Toronte, lapkričio 27, Temple teatre, 300 Bathurst St.

Patarimas, Kaip Didžiosios Britanijos Lietuviai Gali Lengvai Nusipirkti Namus

Rašo KARIGAILA

Paskutiniame Didžiosios Britanijos Lietuvos Sąjungos suvažiavime nutarta pirkti didelius namus Londone. Dabar lietuvių laikraščiai Anglijoje varo didžiausią propagandą surinkimui pinigų tiems namams pirkti. Nori išrinkti iš tų žmonių, kurie nieko neturėdami, dirba blogiausiose užsienio darbininko sąlygose, gaudami mažiausią pragyvenimui reikalingą atlyginimą. Jei tokie namai tikrai reikalingi kelių asmenų būnui, tai aš norėčiau pasiūlyti keletą asmenų, kurie nors dalį išplėstų iš lietuvių tautos pinigų atidavę galėtų net kelis namus nusipirkti.

Pirmiausia, jūsų tarpe yra Vytautas Reivytiš. Vokiečių okupacijos metu, šis žmogūktis buvo lietuvių tautos

Jie falsifikavo PPALK knygaos vertimą. To pasekoje, nekurie lietuviai buvo tasmomi po policijos nuovadas, buvo tardomi, areštuojami. Šis visas farsas neapsiėjo be išlaidų teroro aukoms, neskaitytų tų dienų, kuriomis jie nedirbo. Tuo tarpu smetonaciai leido visokius gandus, kad tik pažeisti demokratinės visuomenės dvasią.

Vietinė komercinė spauda netruko šmeižti "lituanos" vardu. Reakcionieriai nesiliovė kramtyti susipratusių lietuvių. Jie taip daro ir dabar.

Baigiasi metai laiko. Vieni išstremti į Anchjeta salą, Brazilijos katorgą, kiti laikomi Sao Paulo kalėjime. Smetonacių skundai, provokacijos nepajėgė sudaryti bylos. Bet jie laikomi ir tiek, be teismo.

Baigiasi metai, o su jais ir Liaudies Balso prenumerata. Nenorėtume likti be laikraščio, bet dauguma negalėsime apsimokėti prenumeratas. Klisenės serga džiova. Mažuma apsimokėtų, bet susiduriame su rimta kliūtimi. Tai šalies specialus dekretas, kuris suvaržo pinigų siuntimą užsienin. Kaip matote, mes stovime prieš kalną kliūčių. O be laikraščio nenorime likti, būtų labai liūdna.

Todėl mes prašome paagrūrinėti mūsų padėtį. Sutiksime su jūsų padaryta išvada, kokia ji bebūtų. Žinoma, kad ir pas jus gyvenimas nelengvas, bet jūs geriau gyvenate. Tikimės, kad įvertinsite mūsų padėtį ir ateisite mums į pagalbą. Už tai tariame ačiū iš kalno.

Liaudies Balso skaitytojų grupės Brazilijoj vardu,
Andrius Gairsys

naikinimo vyriausias budelis (SS ir policijos direktorius). Prieš žmones sušaudant, jam buvo perduodama pinigai ir brangenybės. Jis jų ir dabar turi žymiai daugiau, kaip jo protas apskaičiuoti gali. Iš Lietuvos, kulautuvos jis keičia sunkvežimiais išsivežė Vokietijon. Dabar visa tai yra pavertęs į briliantus ir auksą ir turi keliuose čemodanuose. Dalį to turto likvidavus, galima būtų nupirkti puikius namus.

Antras nemažiau apiplėšęs lietuvių tautą yra buvęs Vilniaus ypatingo būrio vadas, to būrio, kuris žmones šaudė, Lukošius. Dabar jis pavardę pakeitęs į Staras. Staras dalį brangenybių galėtų paaukoti.

Trečias nemažai lietuvių tautos turto išvežęs, dabar Anglijoj, yra Br. Daunoras. Vokiečių okupacijos metu, jis buvo getapo agentas, okupacinio laikraščio leidėjas ir "Spindulio" spaustuovės faktinas savininkas. Traukiantis namažai brangenybių išsive-

Šis Tas iš Atsibuvusio Maskarado

TORONTO. — Lapkričio 6 dieną įvyko Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos suorganizuotas maskaradas arba kaukių vakaras. Dalyvavo nemažas skaičius naujų lietuvių. Ne kurie buvo su kaukėmis.

Pirmiausia pasirodė trys "čigonės", kurios sakėsi esančios net iš Čikagos. Jos gana gambiai spėjo ateiti.

Viena draugė buvo apsiėngusi skiedrų kostiumu. Tikrai buvo įdomus papuošalas. Reikėjo darbo ir kantriybės pasigaminti jį.

Didelį susidomėjimą sukėlė draugė, kuri vaidavo šieno kupetą. Ant kūgio sėdėjo mergaitė su grėbliu. Žolė buvo natūrali, išauginta pro audeklą taip, kad atrodė tikrų žolės kūgiu. Žmonės negalėjo atsityviti.

Gražų įspūdį sudarė kaimo mergaitė, lietuvių, su skaryte, gėlėmis apsikišusi. Ji negalėjo atsiginti vaikinų, kurie norėjo pašokti su ja. Taip persirengus buvo, kad niekas negalėjo pažinti.

Kiti bandė pademonstruoti politinius dalykus, vokiečių generolus, Staliną, tik nieko neišėjo.

Teisėjais buvo Sūnų ir Dukterų Draugijos Centro Komiteto sekretorius J. Keveža, J. Martinonis, J. Indriunas ir M. Buzunienė. Jie pripažino, kad įdomiausiai buvo pasirengę šie maska-

žė. Galėtų būti nemažas "akcionierius".

Ketvirtas — buvęs vokiečių laikais finansų ministras ponas Matulionis. Užgauliau jo finansų mokslų žinojimą, jei pasakyčiau, kad šis žmogus nepasirodė tinkamai bėgimui. Pardavus keletą "akmenėlių", būtų visiems namams plytų.

Penktas, dabar Anglijoj, yra buvęs vokiečių laikais Kauno miesto burmistras ponas St. Kenstavičius-Kęsgaila. Iš Lietuvos jis važiuavo lengva mašina su prikrautų sunkvežimiu virtine.

Šeštas — ponas Varkala, pasisavinęs, kaip pasiuntinys, bėgęs atšė, lietuvių tautos turto.

Dar jei pridėti Airijoj gyvenantį p. Škirpą, išpardavinėjusį Berlyne Lietuvos pasiuntinys turta, kelis bankų ir kasų direktorius, kurie atsivežė kėšas, vėliau Vokietijoj pavertė į vertybes, kelis policijos vadus, kurie apiplėšė lietuvių tautą, turėsime puikią sumą. Nereikės ubagauti iš tikrai sunkiai gyvenančių tremtinių. Paimant dalis iš aukščiau minėtų ponų, bus tik dalis paimta, ką jie turi gražinti lietuvių tautai. Anglija.

radininkai: Pirmą prizą paskyrė žali šieno kūgiui, kurį vaidavo Leskevičienė. Antrą — Naujokienei už skiedrų suknią, o trečią — čigonėms, kurias vaidavo Mingilienė, Masienė ir Indriunienė.

Tikėsit, ar ne, bet ta lietuvių, kuri taip visus žavėjo, buvo A. Damušis. Jam buvo paskirta ketvirta dovaną.

Parėngimų komisija širdingai dėkoja visiems maskaradininkams ir publikai už atsilankymą ir gražų užsilankymą.

J. M.

Pajū Balius

TORONTO. — Kadangi šeštadieniais įvyksta svetainė vestuviniai ir kiti balių, tai Sūnų ir Dukterų Draugijos pirmos kuopos parėngimų komisijai nebėra laiko rengti pajū baliams, kurie praeityje turėjo gerą pasisekimą. Ji nutarė pabandyti surengti pajū balių sekmdienį.

Sekantis pajū balius bus moterų pajū balius. Jis įvyks lapkričio 28, sekmdienio vakare. Visos moterys kviečiamos rengtis atsinešti pajū, o vyrai kviečiami pasivaistinti. Bus galima gražiai pasilinksmiti.

Par. Komisija

J. ir A. Ragauskai Susilaukė Dukters

TORONTO. — Lapkričio 11 d., draugai John ir Anne Ragauskai susilaukė sveikos ir gražios dukters.

Motina dar ligoninėj, bet už savaitės tikisi būti namie.

Abu tėvai labai linksmūs ir patenkinti "garnio dovaną".

Report.

J. ir E. Lisauskai Susilaukė Dukters

TORONTO. — Draugai Juozas ir Elena Lisauskai susilaukė "garnys" ir apdovanoto dukrele.

Dukrelei ir tėvams linkiu daug geros sveikatos.

Report.

Išėjo į Streiką Anglies Kasėjai

BIENFAIT. — Lapkričio 3 dieną išėjo į streiką Estevapo ir Bienfaiito distrikto anglies kasėjai. Išėjo visi iki vieno, 206 anglies kasėjai.

Spalio 31 dien angliakasiai, dalyvaujant John Stokaliukui ir E. Boydai iš United Mine Workers of America 18 distrikto, turėjo balsavimus, per kuriuos 97 nušimčiai balsavo už streiką.

Streiko priežastis tame, kad sename kontrakte buvo nurodyta, jog jeigu Britiš Kolumbijos ir Albertos angliakasiai gaus algų pakėlimą, tai ir čia turi būti algos pakeltos. Taigi, B. C. ir Albertos angliakasiai gavo algų pakėlimą 16 dieną vasario. Jiems pakėlė \$2.00 į dieną, kas sudaro 25 centus į valandą. Mes negavome pakėlimo už tai, kad pavasarį kompanijos nebijo streiko. Jos pavasarį atleidžia darbininkus ir taip. Turėjome laukti sezono.

Streikieriai laikosi 100 nušimčių.

Kompanija leidžia gandus, Streikieris

Padėkos Žodis

VANESSA. — Lapkričio 7 dieną buvo surengta mūsų namuose mums "surprise party". Apart skanių vaišių, dainų ir muzikos, mes buvom apdovanoti gražiomis ir vertingomis mums pritaikytomis dovanomis.

Ačiū visiems prisidėjusiems ir atsilankiusiems, ypač šio pokylio vadovėms, Mrs. Dadurkienei ir Mrs. Šimutienei. Dar kartą tariame širdingą lietuvišką ačiū.

Teresė ir Juozas
Astrauskai

BOSTONO NAUJIENOS

BOSTON, Mass. — Bostono ir jo plačios apylinkės lietuvių stropiai rengiasi prie Lietuvos Meno Sąjungos dainų festivalio, kuris įvyks lapkričio 27 ir 28 dienomis, So. Bostone.

Apart Naujosios Anglijos chorų, grupių ir daugelio solistų, taipgi dalyvaus garsieji chorai iš Newarko ir Brooklyno, Sietyno ir Aido, su savo grupėmis ir solistais.

Progresyvių lietuvių Amberland radio programos muzikos direktorius Stasys Pauza, ant kurio pečių užkrito didžiausia našta strengimui šio festivalio, atrodo numetęs apie 20 svarų. Take it easy, my friend.

Marytė Krasow pardavė savo gerai įrengtą grožio-kultūros saloną. Užklausta, ką dabar mano daryti, atsakė: važiuosiu į Florida pailsėti ir pažiūrėti, kaip ten viskas yra. Jei nerasiu nieko gera, sugrįšiu atgal į Bostoną.

J. Žekonis su savo gražiaja žmonele taipgi rengiasi keliauti, nes pereitą žiemai jiems Florida taip patiko, kad jie nusipirko plotą žemės ir svajoja kada nors tenai apsigyventi.

Girdėjau, kad Antanas Barčius su savo gabiąja žmonele rengiasi į ilgą kelionę į Kaliforniją.

Visi yra geri draugai, taipgi dideli Liaudies Balso patirijotai. Sunku bus su jais atsiskirti, nors ir ant trumpo laiko.

Laimingos kelionės ir gero poilsio.

Plačiai šioj apylinkėj žinomas veikėjas Jonas G. nauju automobilium įvažiuo į savo kaimyno cementinę tvorą. Jonas taiso tvorą, o tvoros savininkas stovi ir žiūri, kaip Jonas prakaituoja.

"Padaryk, Jonai, tą tvorą su zaviesais, kad kitą kartą kai važiuosi, neišverstum" pataria savininkas.

Rašydamas šią korespondenciją hegaliu pamiršti Zukauskų šeimynėles.

Praeitais metais, dalyvaujant Liaudies Balso vajuje, buvau pradėjęs netekti energijos ir jau man grėsė pavojus likti išmuštu iš pirmųjų eilių. Nors tą šeimynėlę dirba kaip skruzdės, bet tankios ligos ir bedarbės neleido jai praturtėti. Nedrąsiai priėjau prie draugės Zukauskienės ir švelniu tonu užklausiu: "Gal Petronelė galėtų užsirašyti Liaudies Balso?"

"Sure, užrašyk. Aš tau užmokėsiu kitą sykį." Jos du žodžiai paveikė mane daugiau, negu pora stiklų šnapso.

R. N.

Liaudies Balsas

VIENTELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDZIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS
IŠEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO
Telefonas: WAverley 0592

ATSTKYMAS BAIME KENCANTIEMS

Toronto Daily Star, vienas iš didžiausių liberališkų laikraščių Kanadoje, atsakydamas tiems, kurie taip bauginasi komunistų laimėjimais pasaulyje, sako:

"Atsakymas turi būti: Socialės reformos, atatinamo dydžio ir tūto, ir visur. Įvedimas liberalizmo ir humanizmo visose tautinio gyvenimo fazėse. Iki šiol, pavojus iškilo dėl permažų arba pavertusių socialių reformų.

"Kinija nebūtų pasidavusi komunistams, jeigu, tie, kurie kontroliuoja šalies reikalus, būtų įvedę socialės reformas, kurių žmonės reikalavo. Turtingi žmonės, valdą Kiniją, matomai buvo toli atsiskyrę nuo žmonių, dauguma pasirodo nepaisė jų reikalų. Kuomet žmonės pradėjo griežčiau reikalauti socialių reformų, turtingi valdonai bandė nutildyti juos su jėga. Žemės ir kitos socialės reformos Kinijoje, jeigu jos būtų buvusios atatinamo dydžio ir laiku, būtų kainavusios mažiau gyvybių ir turto, negu kad ilgai užsitęsęs civilis karas.

"Pamoka vakariniam pasauliui dėl išsilaikymo yra sekti: Svarbu praveisti atatinamas, humanitarinės socialės reformas visose tautinio gyvenimo fazėse ir laiku."

Patarimas labai teisingas ir labai laiku. Komunistiniai perversmai įvyksta ten ir tuomet, kada gyvenimo sąlygos pasidaro nepakenčiamos. Prie perversmų priveda režimai, kurie griebsi priespaudos prieš žmones, norinčius socialio teisingumo.

Kanadiečiai, kokie jie nebūtų, seni ar neseni atvykę, jeigu jie nori matyti Kanadą taikiai einančią pirmyn, privalo kovoti prieš tuos, kurie nori pastoti kelią teisingoms, pribrendusioms socialėms reformoms, kurie nori panaikinti piliečių teises organizuoti ir siekti socialio teisingumo. Suvaržymas žmonių teisių, panaikinimas žodžio, susirinkimų ir organizacijų laisvių, nėra naudingas. Jis gali pastoti socialiam progresui kelią tam tikram laikui, bet ne visam laikui.

Hitleris, Musolinis, Čiangkaiškas ir daugelis mažesnių diktatorių gali būti pavyzdys, prie ko toks kelias priveda. Ar jie pastojo kelią reformoms? Ar jie pastojo kelią komunistams? Jie sulaukė pažangą tam tikram laikui, bet dabar, griuvus jų tironijai, reformos pravedamos iš karto. Dabar vyksta revoliucija ne tik draugijoje, bet ir ekonomijoje, socialėj santvarkoj.

Faktas yra, kad socialiai perversmai įvyko tose šalyse, kurių valdantieji rateliai nesiskaitė su masėmis žmonių, su jų teisingais reikalavimais. Priespauda, politiniai ir ekonominiai suvaržymai, neprailgino turčių viešpatavimo, o sutrumpino.

Eidama demokratinu, reformistiniu keliu, Kanada gali užtikrinti taikų ir turtingą gyvenimą savo žmonėms. Jeigu valdantieji rateliai išsigas progreso, socialių reformų, paseks kitų šalių keliais, tai ir Kanada bus įblokšta į chaosą ir skurdą.

Yra žmonių, kurie sako, kad laisvė ir demokratija gali gale atiduos šalį komunistams. Girdi, Čekoslovakija ir kitos šalys bandė susitarti, bet komunistai surado būdus, kaip pasigrobtį galią. Tas, žinoma, ne tiesa.

Pirma, reikia atsiminti, kad visose tose šalyse, kur komunistai paėmė viršų, pirmiau viešpatavo fašistinės ar pusiau fašistinės valdžios. Reformų nebuvo, kaip ir Kinijoj. Gal kiek geriau buvo Čekoslovakijoje. Kita, tenai turtingieji sluogsniai, suokalbyje su Amerikos ir Britanijos kapitalistais, ieškojo ir tebeieško progų pasigrobtį galią ir sugražinti pirmkarinę padėtį. Jie nori panaikinti reformas, kurias įvedė koalicinės valdžios. Tų šalių turčiai tebeįsivaizdina, kad galima sugrįžti prie senovės.

Čia reikia taipgi pasakyti, kad pasaulis nestovi vietoje. Jis eina pirmyn. Ar kas nori, ar ne, jis eina socializmo ir komunizmo pusėn. Žmonės gali pasirinkti vieną iš dviejų: laipsnišką, taikų kelią, arba audringą, revoliucinį kelią. Pasirinkimas priklauso turčių sluogsniams. Jeigu jie leis veikti demokratinę pažangą, kelias bus taikus. Jei ne, jis bus audringas.

KAS NAUJO PASAULYJE

Anglijos Bažnyčios Asemblei, kuriame dalyvavo 400 vyskupų, kunigų ir kitų bažnytinių vadų, išdirbo taisykles, kaip ir kada galima vartoti atomines bombas.

Asemblei 397 balsais prieš 3 užgyrė atominės bombos vartojimą apsigynimui, militarinių dalykų bombardavimui. Jis pasisakė tikrai prieš bombardavimą miestų, kur civiliai gyvena.

Taigi, aukščiausi Anglijos valstybės religijos vadai visai užmiršta vieną iš dešimties isakymų "neužmušk". Jie leidžia net atomines bombas vartoti. Tiesa, apsigynimui, bet karas gali būti dar "kilnesnis", negu apsigynimas. "Išgelbėt civilizaciją ir krikščionybę" yra dar geresnis obalsis.

Gal netikėsit, bet Jungtinėse Valstijose nusižudo po 22,000 asmenų per metus. 100,000 bando nusižudyti, bet nepavyksta jiems tai padaryti.

Taip skelbia pačių amerikiečių spauda.

Tas laikraštis, kurs šias skaitlines paduoda, sako, kad karo metu suaužudytės sumažėja, nes karo metu žmonės geriau gyvena. Kitais žodžiais, norint sumažinti suaužudytus, reikia surengti pasaulines skerdynes, kuriose, be abejonės, žūtų milijonai.

Beje, kiek priskandalijo amerikiečių spauda, kada Kasenkina, viena iš Tarybų Sąjungos piliečių, išsoko iš antro aukšto New Yorke. Ji rėkė, kad rusai žudosi. O kaip su amerikiečiais?

Jungtinės Valstijos paskyrė Kinijai dar \$18,000,000. Tai vis Čiangkaišeko gelbėjimui. Ši suma, tačiau, gali būti sulyginta su dešimtuku,

palyginus Čiangkaišeko reikalus.

Skirdami tokią sumą, amerikiečiai tartum pasakė Čiangkaišekui: "Še, eik nusipirk virvę ir pasikark".

Generalisimo padėtis yra daug blogesnė. Komunistų vadovaujamos jėgos jau suėpa Sučou miestą, kuris skaidomas paskutine tvirtove prieš Nankingą.

Tuo tarpu žmonės visai nustojo pasitikėjimo nacionalistų valdžia. Darbininkai pradeda reikalauti mokėti už darbą ryžiais, nes pinigai visai susmuko. Minios alkanųjų veržiasi į maisto krautuves, sandėlius, ieškodamos maisto.

Koks skirtumas būtų, jeigu nacionalistai būtų susitaikę su komunistais, o tuos šešius milijonus dolerių su-naudoję žmonių labui?

Francija visuomet skaitoma kaip trečia didžioji vakarinė jėga, bet retai kada amerikiečiai ir britai skaitosi su ja, kada yra sprendžiami svarbūs reikalai.

Štai tik šiomis dienomis britai ir amerikiečiai nutarė perduoti Ruro anglies, plieno ir geležies industrijas vokiečių aprubežiuotai kontrolei.

Francūzai protestavo, bet jų protesto niekas neklausė.

Vokiečiai pilnon savo kontrolėn galės perimti tik po to, kai bus išrinkta Vokietijos valdžia, kuri galės pasielgti su tomis industrijomis, kaip jai patiks.

Francūzai labai susirūpinę Vokietijos atstatymu. Jie žino, kad pirmiausia teks jiems.

Pradeda bruzdėti ir Bizonijos darbininkai. Dvylika milijonų darbininkų išreiškė protestą išeidami į 24 valan-

dų streiką.

Jie taipgi protestuoja prieš aukštas kainas. Ir jiems nusibodo žiūrėti, kaip vertelgos kraunasi turtus lupdami už prekes didelius pinigus.

Kaip nekuriuose Europos kraštuose kainos kyla, gali būti pavyzdžiu Francija. Tėnai 1947 metų pabaigoj algos buvo 650 nuošimčių didesnės, negu prieš karą, o kainos net 1,336 nuošimčiais. Kainos, kaip matote, pralenkė algas per pusę.

Bet kada Francijos darbininkai reikalauja pakelti algas arba numušti kainas, tai valdžia rėkia, kad jie nori sugriauti Maršalo planą.

Gera jiems (valdžios agentams) kalbėti apie Maršalo planą, kuomet jų pilvai sotūs ir kišenės pilnos.

Pirmadienį rezignavo Kanados premjeras William Lyon Mackenzie King. Jis pasitraukė iš liberalų partijos vadovybės ir valdžios dėl seno amžiaus.

Jis išbuvo premjeru 7,829 dienas. Liberalų vadu išbuvo virš 30 metų.

Reikia pripažinti, kad jis buvo gabus liberališkas politikierius ir valstybininkas.

Jo vietą užima Louis St. Laurent, francūzas. St. Laurent yra taipgi jau senas valstybininkas, bet jo klerikalizmas tur būt neleis pasiekti tokio laipsnio, kokio pasiekė King.

Idomus dalykas iškylo Jungtinėse Valstijose. Taip vadinamos neamerikinės veiklos tyrinėtojas J. P. Thomas traukiamas teisman. Kaltinamas valdžios apgaulinėjime.

Jis išlupęs iš valdžios pinigų imdamas algas nesandžios sekretorėms.

Tas žmogus persistatė didžiausiu amerikonu, geriausiu patriotu. Visi, kurie tik turėjo pažangesnes pažiūras, buvo apšaukti raudonais ir nepatrijotais.

Jeigu visi kaltinimai bus patvirtinti ir teismas spres pagal esančius įstatymus, jam gali tekti patupėti kalėjime.

Čia galima pridėti, kad tokių "patriotų" yra daug ir visur. Jie savo antivalstybinius veiksmus bando pridengti kandžiojimu kitų.

ST. JOHN'S, Nfld. — 2,500 valdžios operuojamų gelžkeilių darbininkų sutiko grįžti į darbą, kuomet valdžia nusi-leido ir sutiko pakelti algas.

Gelžkeliečiai gaus 10 į valandą daugiau. Tam tikra kategorija gaus \$20.00 į mėnesį daugiau.

Mėnuo žvitrus

Muz. Ivonoviči.

Mėnuo žvitrus glosto sodo šakas, —
Trukčioja ranka po gitaros stygas.
Gitara skardi siaudžia-gaudžia itin:
Aistringi garšai lekia jos kambarin. . .

Kelkis, meiluže, — miegot bus gana:
Brėkšta, jau brėkšta dienele jauna. . .
Tai eikim ir dirbkim, kovokim kartu, —
Kur tik aš, tenai ir tu!

Ai, kaip gražu! Kokia puiki naktis!
O mūsų keliai juk ir kliūčių matys. . .
Bet mudu žygiuosim ir veiksime bendrai, —
Audrų mes ir kovų nebijom, juk esam arai!

Kelkis, meiluže, — miegot bus gana:
Brėkšta, jau brėkšta dienele jauna. . .
Tai eikim ir dirbkim, kovokim kartu, —
Kur tik aš, tenai ir tu!

Jonas Kaškaitis

KAS KAIP LIAU

Laike pas
Liaudies Bi
mos iš sek

A. Grink
C., dėkoda
jo pagerbi
dienio, jis t
žymėdamas
raščio para

J. Jeselo
sinaujindau
prisiuntė \$

Mingilier
šė Liaudies
naičiui, na
vykusiam

R. Anta
to, pridavė
jintų prer
Verdone k
ko \$5.00 a

E. Mor
al, prisiun
jintų pre
skaitytojo
M. Krasov

R. Ni
Mass., pri
naujintų
M. Krasov

P. Mat
atsinaujin
tą, prisiun

J. Bra
Ont., pr
naujintų
dėjo dau

M. Gir
lle, III, p
numeratą
aukų. Au
Gudeliaus
vienė, M.
Tenikaitis

K. Bro
shene, On
Balsą sav
kija ir
naujintų

Wm. C
N. Y., už
savo gi
Kanados

Ed. Str
kėsi Liau
je ir paau
ramai \$1

A. Mil
prisiuntė
ir \$4.00

kavo: E.
čergis, F.
Dargis p

H. Ja
pridavė
prenume

kuno \$1.
A. Ale
dun, Que
prisiuntė

liasdešim
numerat
rinktų a
Rinkus
vičius, A

gys po
čius 50 c
Visien
bavimą
tariame

KAS KAIP REMIA LIAUDIES BALSĄ

Laikė pastarosios savaitės Liaudies Balsas gavo paramos iš sekančių rėmėjų:

A. Grinkus, Vancouver, B. C., dėkodamas draugams už jo pagerbimą proga gimtadienio, jis tą draugų žygį atžymėdamas prisiuntė laikraščio paramai \$5.00.

J. Jeselon, Clyde, Alta., atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė \$3.00 aukų.

Mingilienė, Toronto, užrašė Liaudies Balsą savo gimnaziui, naujai į Kanadą atvykusiam lietuviui.

R. Antanavičienė, Toronto, pridavė naujų ir atnaujintų prenumeratų ir nuo Verdone krautuvės savininko \$5.00 aukų.

E. Morkevičienė, Montreal, prisiuntė naujų ir atnaujintų prenumeratų ir nuo skaitytojos, L. B. Mylėtojos, M. Krasow \$1.50 aukų.

R. Niaura, Norwood, Mass., prisiuntė naujų ir atnaujintų prenumeratų ir nuo M. Krasow \$1.50 aukų.

P. Mathus, Alonsa, Man., atsinaujindamas prenumeratą, prisiuntė \$1.00 aukų.

J. Brazdžius, Sudbury, Ont., prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir žadėjo daugiau pasidaruoti.

M. Girdžiuvienė, Collinsville, Ill., prisiuntė naują prenumeratą ir \$5.00 surinktų aukų. Aukojo: S. Gudienė, S. Gudeliauskienė, M. Girdžiuvienė, M. Pikaraitienė ir J. Tenikaitis po \$1.00.

K. Brogienė, Penetengishene, Ont., užrašė Liaudies Balsą savo gimnaziui į Lenkiją ir pridavė pluoštą atnaujintų prenumeratų.

Wm. Cherney, Rochester, N. Y., užrašė Liaudies Balsą savo gimnaziui, naujam Kanados lietuviui.

Ed. Strellis, Montreal, lankėsi Liaudies Balsą raštinėje ir paaukavo laikraščio paramai \$1.00.

A. Mills, Detroit, Mich., prisiuntė naują prenumeratą ir \$4.00 surinktų aukų. Aukavo: C. Pocevičius, A. Kačergis, Ed. Sheputis ir Ch. Dargis po \$1.00.

H. Jakavičius, Toronto, pridavė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir nuo C. Miškuno \$1.00 aukų.

A. Aleksandravičienė, Verdun, Que., per J. Lesevičių, prisiuntė tris naujas ir keliasdešimt atnaujintų prenumeratų, taipgi 5.50 surinktų aukų. Aukavo: J. Rimkus \$2.00; J. Urbanavičius, A. White ir J. Džiaugys po \$1.00; M. Lutkevičius 50 ct.

Visiems už gražų pasidarbavimą ir aukas, širdingai tariame ačiū.

Administracija

Dvidešimt dvi šeimos, gyvenančios treileriuose šiauriniame Toronto priemiestyje, turi išsikraustyti, bet negali rasti vietos. Nuotraukoj — Mrs. Kenneth Williams, neseniai atvykusi iš Anglijos, karo metu buvusi Moterų Armijoje, yra viena iš tų šeimynų, kurioms duotas ultimatumas apleisti vietą, ant kurios jų treileriai stovi.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Klerikalų žmoniškumas

Londonė leidžiamas "Britanijos Lietuvis" rugsėjo mėnesį pranešė, kad viena lietuvių, kuri tris kartus keitė darbą Anglijoje, buvo išsiųsta iš Anglijos atgal į Vokietiją. Ta lietuviutė čia Anglijoje buvo ištekejusi už lietuvių, lenkų Anderso armijos kareivio. Dėl vedybų ji ir darbo vietą keitė. Ji buvo atskirta nuo vyro ir išsiųsta į Vokietiją už mainymą darbo. "B. L." tą žinią idėjo, kaipo perspėjimą kitiems lietuviams, laikytis darbo sutarties. Bet "B. L." užtylėjo kitą dalyką. Tos lietuviutės vyras, kaipo lietuvis, kreipėsi į Britanijos Lietuvių Sąjungą ir į Lietuvos pasiuntinybę, kad jam padėtų, kad jo žmona nebūtų išsiųsta iš Anglijos. Tos lietuviškos įstaigos jį pirmiau apklausinėjo, ar jis eina į bažnyčią ir ar skaito "B. Lietuvį". Jis pasakė tiesą, kad "ne." Na, tai ir pagalbos negavo.

Po to tas lietuvis kreipėsi į lenkų organizacijas, kad jam, kaipo lenkų kariuomenės veteranui, būtų leista atsigaubenti iš Vokietijos savo žmoną. Lenkai pasiėmė jam pagalbėti.

O kiek mes čia lietuvių tarpe girdime apie "lietuvių vienybę," apie "broliskumą" ir panašius dalykus! Bet kada gyvenime reikia to "broliskumo" parodyti, tai mūsų "vada" pirmiausiai klausia: "ar eimi į bažnyčią?" Jei neini, tai nesi "saviškis". Ir kaip po tokių patyrimų galima tuos mūsų "vadus" gerbti ar net skaityti gerais lietuviams?

Beje, Anderso armijos kareivių lietuvių Anglijoje yra nemažas būrys. Jų yra iš Vilniaus krašto, bet yra ir iš buvusios nepriklausomos Lietuvos. Lietuviai į lenkų armiją pakliuvo pasiduodami sąjungininkams ir nelaisvėje fronte ir paskui užsirašydami į lenkų armiją, kad galėtų kariauti prieš vokiečius. — Anglijos Lietuvis, Keleivyje.

Harmonija

Garsai taip milonūs,
Išgauti iš stygų,
Nejaučiant atvėrė
Mano jausmų angą,
Pajutau dvelkimą,
Aiškų, tik nelygų,
Kuris vėl nukėlė
Naujų vaizdų dangą.

Kaip tonai malonūs
Virpėdami plaukė,
Lyg bangos galingos,
Į smėlio krantinę;
Lengvučiai šlamėjo,
Tai griausmingai kaukė:
Tai vėl keitė naktį
Į aušrą rytinę.

Šitai tonų grožis
Keliavo audringai
Bekeldamas mano
Širdij malonumą,
Kai jausmų apleistas
Kada ir sustingai:
Muzika gražina
Tau buities pilnumą.

Ir jutau, kad laimė
Sąjausmą pripylė,
Iškeldama brangų
Muzikos dvelkimą;
Žiežirbos gaivingos
Tuštumą atpildė —
Harmonija kėlė
Džiaugsmo sutėlkimą.

A. Dagillis

Gražiai Apsilenkia Su Švenčiausia Tiesa

Chicagos kunigų Draugas rašo:

"Popiežius Pijus XII praėjusį sekmadienį kalbėjo tūkstančiui automobilių pramonės darbininkų (iš Turino ir Romos). Savo kalboje Jo šventenybė sustiprino jau seniai žinomą faktą, kad Katalikų Bažnyčia visu griežtumu priešinasi totalitarizmo sistemoms."

Betgi tai grynusia netiesa. Argi katalikų bažnyčia nerėmė Mussolinio diktatūros? Argi katalikų kunigai negarbino Hitlerio? Argi katalikų bažnyčia šiandien visomis keturiomis nepalaiko gen. Franco kruvinosios diktatūros Ispanijoje? Argi visa katalikų bažnyčios istorija nėra susieta su baisiausiomis tironijomis?

Taigi, melas, kad katalikų bažnyčia "visu griežtumu priešinasi totalitarizmo sistemoms."

Paimkime pačią katalikų bažnyčios sistemą. Ar kur nors kitur kas galėtų surasti didesnį, griežtesnį ir aštresnį totalitarizmą, koks viešpatauja toje bažnyčioje? Ten nėra jokios demokratijos. Viskas skiriama iš viršaus. Popiežius yra absoliutiškas diktatorius. Vyskupai yra diktatoriai savo vyskupijose. Kunigai yra diktatoriai savo parapijose. Niekas jų nerenka. Niekas nesiklausia parapijonų ar kunigas jiems patinka, ar jie jį nori turėti už kleboną. — Laisvė.

Knyga Lietuvoje

Knygos, knygos, knygos! Vis daugiau ir daugiau jų leidžiama Tarybų Lietuvoje.

V. Putinas-Mykolaitis primena šį Vaižganto pasakymą:

"Knygų spinta lietuviams dar nežinomas baldas." Taip, ištikrųjų, buvo pirmiau, prie Smetonos ir klerikalų.

Dabar visai kitaip. Anot Putino-Mykolaičio, knyga dabar "mūsų draugas ir įkvėpėjas."

Net senų autorių knygų tiražas patrigubėjo. O ką jau kalbėti apie naujuosius rašytojus!

Visa eilė Lietuvos rašytojų kuria naujus veikalus. Jie dirba sunkiai ir dirba daug.

Vienuolis-Žukauskas parašė naują apysaką "Puodžiukiemis", kurioje vaizduojama senovė ir naujovė Lietuvos kaime. T. Tilvytis parašė naują poemą. Sakoma, kad jo kūrinys yra tikras poezijos šedevras. J. Paukštėlis rašo naują romaną. Naujus romanus aktualėmis temomis rašo A. Venclova, J. Marcinkevičius, J. Baltušis.

Naujas apysakas kuria J. Šimkus, K. Jankauskas, J. Dovydaitis, A. Gričius, Simonaitytė.

Valerija Valsiūnienė davė naują poemą. Putinas-Myko-

ŠYPSENOS

Bus Daug Lengviau

Mergina: — Mano tėvas smagus, kad tu poetas.

Vaikinas: — Aš irgi džiaugiuosi, kad tėvas taip patehinkintas.

Mergina: — Matote, jis bandė išmesti mano pirmesnį vaikina, bet jis buvo ristikas.

Jis Išgertų Ją

Leidė Astor: — Jeigu tu būtum mano vyras, aš idėčiau nuodyčiau tavo kavą.

Vinstonas Čiorčilas: — Jeigu aš būčiau tavo vyras, aš išgerčiau tą kavą.

Ji Sakė, Kad Tuoj

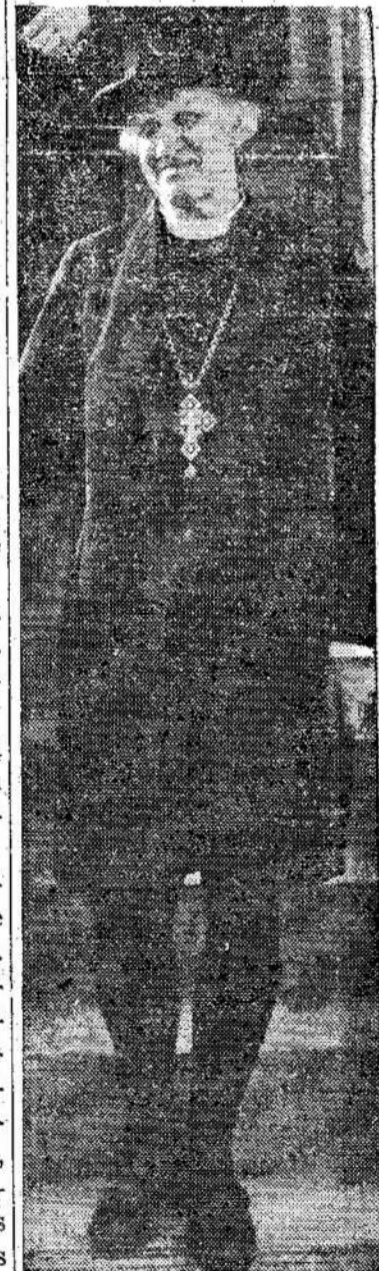
"Paskutinį kartą," šaukė vyras į miegamąjį kambarį, "ar ilgai tau truks apsigrengti?"

"Ko gi taip rėki," atkirto žmona. "Per visą valandą aš tau kartoju, kad būsiu gatava į vieną minutę laiko."

laitis ruošia naujų eilėraščių rinkinį.

Tarybinė Lietuva gali didžiuotis savo inteligentija. —

L. Pruseika.

Very Rev. Hewlett Johnson, Konterburio dekanaas, kuris dabar lankosi Kanadoje su prakalbomis. Iš Kanados vyksta į Jungtines Valstijas. Jis sako, kad žmonės gali išsaugoti taiką, tik turi veikti prieš karo kurstytojus.

VASILIUS GROSMANAS

Treblinkos Pekla

(Taša)

Kelionė iš būdos į žudymo vietą trunka tik tai kelias minutes. Vejami mušimais, kurtinami žudikų riksmis, nusmerktieji pasiekia trečią viešą aikštę, kurioje jie sustoja nustebe.

Prieš juos stovi gražus akmeninis pastatas, papuoštas mediniais pagražinimais, ir panašus į senovišką šventyklą. Penki platūs cementiniai trepai veda prie didelių, gražiai papuoštų durų. Prie įėjimo auga gėlės, šiaip viskas didelėj betvarkėj. Visi dideli kupstai šviežios žemės. Barška ūdelis ekskavatorių, kuris savo žiotimis ryja tonus geltonos smėliuotos žemės, keldamas debesis dulkių, kurios temdo saulę. Tarškėjimas mašinos, kasandčios naujus kapus išsisa dieną, maišosi su lojimu tuzinų alzasinių šunų.

Kitoj pusėj šios mirties šventyklos siauras gelžkeliukas, kurio vyrai su darbiniais drabužiais stumia mažus, išsikraunančius vagonėlius.

Plačios skerdyklos durys atsidaro pamažu. Du mirties fabriko viršininko Schmitto padėjėjai juos pasitinka prie pat durų. Tai buvo sadištai ir maniakai. Vienas, apie 30 metų amžiaus, buvo aukštas, plačių pečių, tamsiais plaukais, tamsaus veido, kurs degė koku tai džiaugsmu; kitas, kiek jaunesnis, buvo žemas, rudaplaukis, šlakuo tu, pageltusiu veidu. Šių žmonių išdavikų vardai yra žinomi.

Aukštasis su storu geso vamzdžiu apie metro ilgumo ir bizūnu. Antras — su kar du.

Šiuo momentu SS vyrai paleidžia šunis, kurie pagal išlavimą puolasi ant aukų ir leidžia sava dantis į nuogus nusmerktųjų kūnus. Su laukiniu riksmu puola moteris SS vyrai daužydami jas šautuvų buožėmis, jei jos nesijudina iš išgąščio.

Viduj, Schmitto vyrai varo aukas į geso kambarį.

Tuo metu pasirodo Kurt Franz, vienas iš Treblinkos komendantų, vedinas savo šunimi, Bari. Bari buvo išlavintas išplėsti pasmerktųjų lytinius organus. Kurt Franz išsidirbo sau karjerą kempėj. Pradėjęs SS jaunesniuojų puskarininkiu, jis iškilo į gana aukštą Untersturmführerį. Šis aukštas, laibas 45 metų amžiaus SS vyras turėjo ne tik organizacinių gabumų. Jis ne tik kad mylėjo savo darbą ir manė, kad tam darbui jis yra tinkamiausias, bet ir, prie to visko, jis buvo tam tikras teoretikas ir my-

lėjo apibudinti ir aiškinti savo darbo reikšmę, svarbą. Būtų buvę labai gerai, jeigu popiežius ir ponas Brailsfordas, ir visi kiti hitlerizmo gynėjai, būtų atvykę į šį geso kambarį, aišku, kaip belaisviai. Jie būtų galėję pridėti naujų argumentų prie savo humanitarinių mokymų, knygų ir straipsnių. Pripuolamai, Sventasis Tėvas, kurs taip tyliai užsilaukė, kada Himleris pildė šiuos prasižengimus prieš žmoniją, būtų galėjęs apskaičiuoti keliomis grupėmis vokiečiai būtų galėję perleisti per Treblinką visą Vatikaną.

Žmoniškumo pajėga yra labai didelė; žmoniškumas nemiršta, kol žmogus nemiršta. Ir tuomet, kuomet užaina trumpas, bet baisus istorijos perijodas, perijodas, kada žvėris ima viršų ant žmogaus, jis išlaiko dvasios pajėgą, minties aiškumą ir jausmų šiltumą iki paskutinės valandos. Bet žvėris, kuris nužudo žmogų, pasilieka žvėrimi. Šioj nemiršančioj žmogaus dvasinėj pajėgoj glūdi kankinio šventybė, miršančio žmogaus pergalė ant gyvo žvėries. Tame tai, laike tamsiausių 1942 metų dienų, glūdėjo aušra pergalei žmoniškumo ant žvėriško pasitimo, gero ant blogo, šviesos prieš tamsą, progreso prieš reakcijos jėgą; šventa aušra virš lauko pilno kraujo ir ašarų, jūrų kentėjimo; aušra brėkstanti tarp šauksmų ir verksmų žustančių motinų ir vaikų.

Tie žvėrys ir jų filosofija numatė Europos galą, pasaulio galą; bet žmonės pasiliko žmonėmis. Jie nepriėmė fašizmo moralės ir įstatymų, kovojo visomis savo jėgomis prieš juos, kovodami su mirtimi kaip žmonės.

Mane nepaprastai sukrėtė pasakojimai, kaip gyvi lavonai Treblinkoj iki paskutinio momento išsilaukė dvasiniai, nors jie buvo jau netekę visko kita; kaip moterys bandė išgelbėti savo sūnus ir dėlto atliko daug bevilių diaviriskumo žygių; kaip jaunos motinos bandė pridengti savo vaikus savo kūnais. Niekas nežino ir niekad nežinos vardų tų motinų. Yra pasakojimai apie mažas dešimties metų mergaites, kurios stengėsi suraminti savo verkiančias motinas; apie mažą berniuką, kuris jeidamas į geso kambarį sušuko: "Neverk, mama, rusai atkeršys už mus." Niekas nežino ir niekas nežinos vardų šių vaikų. Mums pasakojo apie tužinuos nusmerktųjų žmonių, kurie kovojo prieš legijonus SS vyrų, ginkluotų automa-

tiniais ginklais ir granatomis, ir stovėjo atstatę kritines kol kulkos suvarstė jas. Mums pasakojo apie jauną vyrą, kurs nudūrė esesininką; apie berniuką, kurs dalyvavo sukilime Varšuvos getoj, ir kurs koku tai stebuklingu būdu paslėpė granatą, kurią paskutiniu momentu metė ją į grupę žudikų. Mes girdėjome pasakojimą, kaip grupė nusmerktųjų kovojo visą naktį su sargais ir esesininkais. Šaudymas ir granatų sproginėjimas tęsėsi visą naktį, o kai saulė patekėjo, visa aikštė buvo nuklota lavonais tų kovotojų. Šale jų galėjo ginklai — štankietai iš tvoros, peilis, skustuvas. Niekas ant šios žemės nesužinos vardų šių kritusių kovotojų. Mes girdėjome apie aukštą merginą, kuri išplėšė

šautuvą iš sargo rankų einant "keliu, kurio negalima sugrįžti", ir kovojo prieš tužiną esesininkų. Du žvėrys buvo užmušti, o trečias neteko rankos. Ji pergyveno baisesų kankinimą, kol nukankino ją. Ji, taipgi, yra bevardė.

Bet ar tas tiesa? Hitlerizmas atėmė iš tų žmonių namus ir gyvybę. Hitlerizmas bandė ištrinti jų vardus iš gyvos atminties. Bet visi jie, motinos, kurios dengė vaikus savo kūnais, vaikai, kurie šluostė savo motinų ašaras, visi tie, kurie kovojo peiliais ir granatomis, kurie krito laike naktinių žudynių, ir apnuoginta mergaitė, kuri; kaip kokia senoviška graikų dievaitė, kovojo viena prieš tužinuos — visi tie žmonės, kurių nebėra tarp gyvųjų, iškėlė ant visados didį vardą,

kurį nei Hitlerio ir Himlerio pakalikai negalėjo sumindžioti, vardą Žmogaus. Istorija užrašys kaip jų epitafiją: "Jie mirė už žmoniją."

Wulkos kairio gyventojai, kurie gyveno arčiausia Treblinkos, pasakoja, kad kartais žudomų moterų šauksmai buvo tokie baisūs, kad visi kaimo gyventojai išbėgdavo nuo tų baisesų šauksmų į miškus, Vos tie šauksmai aptildavo, kaip vėl pakildavo, tokie pat širdį verianti, kaip ir pirmiau. Ir tas kartodavosi tris ir keturius kartus į dieną.

Aš užklausiu vieno žudikų; kuris buvo paimtas nelaisvėn, ką jis gali pasakyti apie tuos šauksmus. Jis paaiškino, kad moterys paprastai labai šaukdavo, kada šunys užpuoldavo jas, varant visus į mirties kambarį. "Jos matė galą artinantį. Be to, buvo labai didelis susikimšimas viduj; jos buvo mušamos be pasigailėjimo, o šunys draskė jas."

(Bus daugiau)

Pažvelgus į VLIK'o Užkulisi

Rašo BRUZGILAS

Pabėgusių iš Tarybų Lietuvos žmonių masėje arba, kaip jie save vadina, tremtinių bendrumenėje, VLIKas (Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas) pasiskelbė esąs Lietuvos valdžia. Esą sudarę dvi institucijas. VLIKas — tai seimas; vykdomoji taryba — ministerių taryba. Gražūs kortų nameliai. Lietuvos gyventojai, tauta Lietuvoje, tarybinėje santvarkoje, jos valdžioje teritorija, o čia gi — keli vadai su apie 50.000 žmonių, kurių didesnis nuošimtis jau nebeturinčių teisės lietuvių vardą nešioti, kuria valstybę su visais jos elementais: tauta, teritorija, valdžia. Kad paveikti žmones, jie pučia miglą, jog kada tai jie kraštą "atvaduosią", o dabar pilnumoj vykdo valdžios funkcijas. Šiuo laiku, gal vienintėlis tų "funkcijų" uždavinys, tai rinkti pinigus iš tos bendruomenės, kuri yra už Tarybinės Lietuvos ribų. Kaip "valdžia", dabar išdrįsta jau ne tik prašyti, bet ir įpareigoti. Visi šie triukai dalinai paaiškės, jei supažindinsiu lietuviškąją visuomenę su minėtais vadais.

Pirmasis jų, VLIKo pirmninkas, yra kun. Krupavičius, senas krikščionių demokratų partijos lyderis. Po 1918 metų šis kunigėlis ypatingai pasižymėjo savo kolonijomis bačkinų partijų rietenų metu. Už savo nežmonišką koliojimąsi, priešingų grupių buvo šimtais kartų nustumtas nuo bačkų. Todėl, kad nejudintų davatkėlių, jog kunigėlis yra stumdomas, jam buvo leista ir jis

užsiaugino barzdą, kurią ir dabar tebenešioja.

Po pirmojo Didžiojo Karo, lietuvių išeivioj Amerikoje ir Kanadoje buvo renkamos aukos karu nualintai Lietuvai. Maistu buvo surinkta ar nupirkta dideli kiekiai lašinių ir pasiųsta Lietuvon. Tada valdžioje buvusi krikščionių demokratų partija, vadovaujama kun. Krupavičiaus, tų lašinių neperdavė badaujančiai tautai, bet skuto buvusias antspaudas ir pardavinėjo spekuliacinėmis kainomis. Iš ko kun. Krupavičius ir kiti krikščionių demokratų partijos lyderiai susikrovė milžiniškas sumas pinigų.

Kun. Krupavičius dėjo visas pastangas, kad tik kaip nors prasimušus į pelningas valdžios vietas. Savo draugų tarpe jis ne kartą esąs išsireiškęs: "Aš pačiam velniui kepurę nuimčiau, kad tik valdžios pasiekčiau." Tai yra vrtė žinomu Krupavičiaus posakiu. Dabar jis tą patį posakį kartoja, tik vietoj "valdžios pasiekčiau", sako "padaryčiau Lietuvai gerą". Taip besiverždamas į valdžią, jis, būdamas krikščionių demokratų partijos vadas, tai partijai vadovaujant kraštą, neturėdamas, kaip kunigas, jokio supratimo apie žemės ūkį, buvo pasidaręs žemės ūkio ministriu. Būdamas ministriu, jis pravedė žemės reformą, kuria dabar taip jis giriasi. Tuo tarpu ta žemės reforma nieku ypatingu nepasižymėjo, nes tada išsilaisvinę iš caro visi kraštai darė žemės reformas. Neliečiant visų trūkumų, kurie buvo toje reformoje, paminėsiu

tik vieną.

Už didelius pinigus, kuriuos sumokėjo kun. Krupavičiui dvarininkai, jis paliko Lietuvoje, lyg kokias oazes vokiškumo ir lenkiškumo skleidimui, didelius dvarus Kaizerlingų, Roppų, Karpių, Shudzelių ir kitų. Tame skaičiuje buvo ir lietuvių krikščionių demokratų lyderių Vailokaičių, Karvelių ir kitų. Tie dvarai, be to, kad jų savininkai sumokėjo didelius pinigus kun. Krupavičiui, buvo jam pasilinksminimų ir orgijų centrai. Pasakojama, kad kun. Krupavičius eąs smailyžius lėbautojas ir dorinis iškrypėlis. Tuose dvaruose būdavusios rojinės, kaip jie patys vadindavę orgijas. Kas tai tokio moderniško buvusių kituose kraštuose orgijų mišinys. Vyriskumas imamas iš Rasputino laikų; nuogumas ir eratinis iškrypimas iš Francūzijos ir t. t. Iš čia eina ir kita versija, kodėl kun. Krupavičius nešiojas barzdą. Būk tai eratinės iškrypėlės, kurios dalyvaudavusios tose orgijose, norėdavusios, kad Krupavičius primintų barzdotojį Rasputiną.

Šuo tarpu mes žinome, kad tie dvarai buvo tūkstančių lietuvių vergovės centrai. O kokį politinį vaidmenį suvaidino Lenkijos ultimatumo metu ir naciškų žvėrių okupacijos metu? Pirmame atvejuje privertė Lietuvą atsakyti savo amžinosios scstinės Vilniaus, kuris tik dabar, prie tarybinės valdžios, yra amžinai gražintas Tarybų Lietuvai. Naciškųjų žvėrių okupacijos metu, voki-

kieji ce mi sim vos liai mirties ninkai sius sa liaudi, kui buv ėjus na gaudė

Čia t pavičia kesnių gybė straispi visi sa vičių p dinti b Tai ka vių te žmogiu bė VLI "atkuri žiöntu ry, kai ir kitų delių lietuviu sudarė mitetus priimin džiaugi cija va naudok tai irgi nio iš mas. nebe t naiveliu fondo į begalite ištvirka

Antra Krupav yra Dr. Lietuvo ninkas. kun. Ki mės ūki charaktokia p vičiaus, ranka r vardo i jo, kai vo Voki atidavė kompen žino n tautos v teisės k

SUSIRG J. NAM

LEAS J. Nam General kaip ilg sirgti.

Nuo s pasveikt

Liet

Sta Sk F P.

640 M

Sūnų ir Dukterų Draugijos 5-to Suvažiavimo Tarimai

Protokolas Nr. 5

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos kuopų atstovų Penktojo Suvažiavimo, įvykusio 2 ir 3 dienomis liepos mėnesio 1948 metais, 160 Claremont St., Toronto, Ontario.

(Tąsa)

C.P. Komiteto pataisa. Dalis I-ma, skyrius III-čias, paragrafas 7-tas. "Asmenys profesionalai, sportininkai arba atletai, būdami draugijos nariais, susirgę iš priežasties minėtos profesijos pašalpos negauna. Mirus pomirtinė išmokama."

Išsivystė labai plačios diskusijos. Leidžiant ant balsavimo punktą atmetas 26 balsais, prieš nėra.

Toliau C.P. Komiteto atstovas J. Šinkunas siūlo I-mos dalies skyriaus 3-čio, paragrafo 7-tą visai išbraukti iš Konstitucijos. Suvažiavimas vienbalsiai pasisakė už išbraukimą minėto paragrafo.

Pirmininkas kreipėsi į atstovus, kad jau yra laikas baigti antrąją sesiją ir duoti šeimininkams progą priruosti pietums stalus. Esant pirmininko sesija buvo uždaryta 12 valandą dieną.

TREČIA SESIJA

Sesiją atidarė pirmininkas M. Vidrukas 2.05 val. po pietų, 3 d. liepos. Išsiskaitant vardošaukį, pasirodo, kad atstovų dalyvauja 27, 1 broliškas delegatas, 6 C.P. Komiteto nariai. Viso 34 atstovai.

Pradedant dienotvarkę, pirmininkas prašo trumpinti diskusijas, kad sesija būtų galima laiku užbaigti.

C.P. Komiteto naujas punktas: "Priimtas aplikantas su gydytojo pastaba, jog pas aplikantą randasi ligos apsiireišimas, už tai ligos pašalpos negauna. Mirus pomirtinė išmokama."

Šis naujas punktas, priimtas vienbalsiai.

7-tos kuopos pasiūlymas pakeisti Draugijos vardą. C.P. Komiteto sekretorius J. Kevėža paaškinio, kad norint Draugijos vardą pakeisti reiktų visai Draugiją likviduoti, nes to reikalauja valdžios įstatymai. Kalba ir daugiau atstovų, kurie susipažinę su Draugijų įregistravimo įstatymais. 1-mos kuopos atstovas J. Yla siūlo 7-tos kuopos pataisą priimti ir pavesti C.P. Komitetui nuodugnai iširti sąlygas ir priruosti medžiagą svarstymui dėl sekančio suvažiavimo. Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

I-mos dalies II-ro skyriaus skirsny "b" yra siūloma pataisyti. Pasiūlymas priduos 1-mos ir 7-tos kuopų. Kilo gana karštos diskusijos už vieną ir kitą. Pataisa, plačiai ir gana nuodugnai apdiskusavus, priimta. I-mos kuopos pataisa taip skamba: "Organizuoti abiejų lyčių lietuvių, kurie sutinka su Draugijos Konstitucija, rūpintis narių apšvieta rengiant prakalbas, paskaitas ir t.t.". Prie to pataisa: "Gali priklausyti ir kitų tautų asmenys, kurie sutinka su Draugijos Konstitucija", už minėtą pataisą paduota 33 balsai, o už 7-tos kuopos pataisą 1 balsas.

7-tos kuopos pataisa: I-mos dalies 3-iam skyriui, 5-iam paragrafui, skirsniui "b": "Suėjus šešiesiems mėnesiams, aplikantas pristato gydytojo patvirtintas aplikacijų blankas ir gauna pašalpą". Nuodugnai apdiskusavus to skyriaus skirsnius, 1-mos kuopos atstovas J. Yla siūlo papildyti I-mos dalies 3-čio skyriaus 5-to paragrafo skirsnį "c": "Stojančius į Draugiją aplikantus tvirtina po šešių mėnesių paprastame narių susirinkime, paprasta balsų dauguma, neįvykus susirinkimui, esant dokumentams tvarkoje, gali tvirtinti kuopos valdyba". Pataisa priimta vienbalsiai.

1-mos kuopos pasiūlymas: Pataisyti I-mos dalies, 5-to skyriaus 1-mą paragrafą: "Pastaba. Pašalpa sergantiems nariams išmokama tik vieną kartą į mėnesį". Siūloma pataisa: "Pašalpa išmokama du kartus per mėnesį". Atmetas 28 balsais prieš 4.

I-mos dalies, skyriaus 6, paragrafas 3-čias. Yra siūlomas pataisyti: "Nariai, kurie sirgdami girtuokliu, lošia kortas iš pinigų, kurių ligos paeina iš viršminėtų priežasčių, venerikai, savo noru susižaloję, susirgę ar sužeisti iš priežasties streiklaužiavimo, susekti dirbant kokį darbą laike ligos, pašalpos negauna. Moterys, susirgę dėlei neštumo ir k. t. (išskyrus gydytojo duotas privilegijas) pašalpos negauna."

Po gana ilgų diskusijų, pataisa priimta 16 balsų, prieš 11. Kiti susilaikė.

7-tos kuopos pataisa: I-mos dalies, 6-to skyriaus 5-tą paragrafą: "Paveldėtojai, kurių nariai atlieka sauzūdystę,

miršta venerine liga, gauna pilną pomirtinę". Pataisa priimta vienbalsiai.

7-tos kuopos pataisa: "Pakelti pomirtines, nepakėlus pomirtinius mėnesinius mokesčius Draugijos nariams". C.P. Komitetui paaškinus, kad nėra galima pakelti, nepakėlus mėnesinių mokesčių į pomirtinį skyrių, pataisa vienbalsiai atmetama.

7-tos kuopos pataisa: Išbraukti iš I-mos dalies, 3-čio skyriaus, 8-to paragrafo sakinį: "Asmenys tarnaujanti džiuvos, maro ir kitokių ligų ligoninėse. . ." Pasiūlymas priimtas vienbalsiai.

1-mos kuopos atstovas M. Guoba siūlo visai išbraukti to paties paragrafo likusią dalį: "Kareiviai, policistai, į Draugiją nepriimami". Po karštų diskusijų, eita prie balsavimo. Už palikimą tos dalies paduota 24 balsai, prieš nėra. Kiti susilaikė.

1-mos kuopos pataisa: I-mos dalies, 7-to skyriaus, 3-čio paragrafo skirsnį "d": "Už nebūdėjimą prie mirusio Draugijos nario, bausmė uždeda ar išteisina kuopos susirinkimas", siūloma visai išbraukti. Už išbraukimą 23 balsai, už palikimą 2 balsai.

7-tos ir 1-mos kuopos buvo siūloma, kad ligoniai būtų lankomi rečiau, bet po gana ilgų diskusijų, pataisa atmetama 18 balsų, kitiems susilaikius.

Naujų Sumanymų Komisija siūlo Draugijai priimti "Liaudies Balsą" už organą. Per diskusijas išsiaiškinus, kad nėra reikalo tuo reikalu daryti tarimo, nes ir taip visi "Liaudies Balsą" skaito, ir per jį mato Draugijos veikimą, — pasiūlymas savaime atpuolė. Atmetas vienbalsiai, išreiškus "Liaudies Balsui" padėką už suteikiamą patarnavimą.

Antras tos Komisijos pasiūlymas, kad būtų pasiūstas Tarybų Sąjungos atstovybei Ottawoje reikalavimas, kad būtų ambasadoje lietuviškai mokantis asmuo, ir tuo būdu būtų galima vesti lietuviškai susirašinėjimus. C.P. Komiteto atstovas siūlo tą klausimą nesvarstyti, nes tai nėra pašalpinės draugijos reikalas. Suvažiavimas patarė tą klausimą perduoti Kanados Lietuvių Nacionaliam Komitetui.

Rezoliucijų Komisija patiekė 3 rezoliucijas: 1) C.P. Komitetui už energingą Draugijos budavimą; 2) Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinei Draugijai, reiškiant padėką už draugišką kooperaciją; 3) padėkos rezoliucija 1-mos kuopos komitetui ir 1-mos kuopos šeimininkams už draugišką priėmimą ir pavaišinimą atstovų ir svečių laike suvažiavimo.

Rezoliucijos priimtos vienbalsiai.

Toliau C.P. Komiteto sekretorius J. Kevėža atsiklausė suvažiavimo, ką turės daryti su velionio A. Taparausko pomirtinės išmokėjimu, kadangi Konstitucija nepasako aiškiai apie išmokėjimą pomirtinės kada narys stodamas į draugiją duoda raštišką sutikimą, jog už esamą ligą nereikalauja pašalpos. Perskaičius daktaro duotus paliūdijimus ir paaškinus A. Taparausko mirties priežastį, suvažiavimas vienbalsiai nutarė pomirtinę išmokėti, kam jį priklausau.

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Draugijos broliškas delegatas B. Petronis prašo balso ir duoda pastabą, kad suvažiavime buvo iškelta daug gerų dalykų, bet buvo ir bereikalingų diskusijų dėl mažos reikšmės dalykų. Bet iš suvažiavimo turės gerų pasimokinimų, ir kur bus galima pasinaudos savo Draugijoje. Jis taipgi pareiškė, kad sugrįžęs darbuosis, kad abi Draugijos dar arčiau susidraugautų. Suvažiavimas padėkojo jam, gausiu rankų plojimu.

(Bus daugiau)

kieji centrai buvo priežastimi šimtų tūkstančių Lietuvos liaudies sūnų ir dukterų mirties. Tie parazitai dvarininkai pažino puikiai buvusius savo vergus ir apylinkės liaudį, kuri tik trumpam laikui buvo išsivadavusi, ir užėjus naciškiems žvėrimis juos gaudė ir naikino.

Čia tik keletas kun. Krupavičiaus apibūdinimo ryškesnių bruožų. Jų yra daugybė ir laikraštis niam straipsnyje nesurašys. Jie visi sako, kad kun. Krupavičių padoriu žmogumi vadinti būtų jau nebetinkama. Tai kaž koki sugedusi lietuvių tautos atmaža. Ir šis žmogiškūstis dabar pasiskelbė VLIKo pirmininku, atseit, "atkuriamos" Lietuvos prezidentu. Iš buvusių savo sėbrų, kaip daktaras Karvelis ir kitų, buvusių gestapo budelių ir senai išsižadėjusių lietuvių vardo repatriantų, sudarė "bendruomenės" komitetus, važinėja po juos, priiminėja sveikinimus ir džiaugiasi, kad yra excellencija vadinamas. Na, ką gi, naudokitės tuo teatrėliu, gal tai irgi vienas jūsų moralinio iškrypimo smaguriavimas. Kiti pasismaginimai nebe taip dažni, nes už išnaivelių surinktus tautos fondo pinigus ne taip dažnai begalite nuvykti į Paryžiaus ištvirkavimo namus.

Antras ir artimiausias kun. Krupavičiaus VLIKo narys yra Dr. Karvelis. Tai buvęs Lietuvoje kelių dvarų savininkas. Tuos dvarus įgijo kun. Krupavičiui būnant žemės ūkio ministru. Asmens charakteristika galėtų būti tokia pat, kaip kun. Krupavičiaus, nes visą laiką su juo ranka rankon dirbo. Lietuvių vardo ir pilietybės išsižadėję, kai 1940 metais repatriavo Vokietijon ir savo dvarus atidavė naciams, už tai gavęs kompensaciją pinigais ir amžino nacio vardą. Lietuvių tautos vardu per tai nebeturi teisės kalbėti.

(Bus daugiau)

SUSIRGO DRAUGĖ J. NAMAJUNIENĖ

LEASIDE.— Susirgo drg. J. Namajūnienė. Išvežta į General ligoninę ir nežinia, kaip ilgai draugei teks pasirgti.

Nuo savęs linkiu greitai pasveikti.

Rep.

Lietuvis Barberis
Stag Barber Shop
Skubus ir Geras Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIMĖJ!
STOKITE !
Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija
Kapitalas virš \$21,000.00
Turi 11 Kuopų Kanadoje
Pašalpos išmokėta virš \$55,000
Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 į Savaitę
Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00
Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 į Mėnesį.
Dėl Informacijų Kreipkitės:
J. Kevėža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

MONTREALO ŽINIOS

Mūsų Ligoniai

Jau anksčiau buvo rašyta, kad spalio pradžioje susirgo drg. V. Zavišius. Jis iki šio laiko sergo namuose, bet 3 d. lapkričio prisiėjo atsigulti ligoninėn, kur jam prišeis gal ilgokai pagulėti.

Teko sužinoti, kad Antanina Abatofskienė randasi taip pat ligoninėj, pas daktarą Rabinovičių.

Kiek anksčiau drg. J. Džiaugys nusiskundė, kad jį vargina skausmas kojoje. Koja buvo gerokai patinusi; gi šiuo laiku jį kamuoja didelis šaltis.

Drg. J. Džiaugys yra M.L. Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos finansų sekretorius. Pareigos yra gana svarbios ir reikalauja labai daug darbo jėgą, o ypatingai sunku jas atlikti, kuomet sveikata sušlubuoja.

Linkiu visiems greitai pasveikti; o sveikieji turėtų nepamiršti sergančiųjų — juos atlankyti.

Vakarienė

Lapkričio 20 d., šeštadienį, Point St. Charles svetainėje, 01234 Charlevoix St., įvyks vakarienė, kurią rengia progresyviai šios kolonijos lietuviai. Dar tikrai neteko patirti kokios rūšies bus vakarienė, bet tik tiek galiu pasakyti, kad bus su minkštais gėrimais; todėl mylintieji kietesnius gėrimus, atėję nesijauskite apviltais.

Aš tikiu, kad šios koloni-

jos lietuviai, kuriems rūpi paremti progresyvis judėjimas, nepasididžiuos atsilankyti į šią vakarienę. Šios vakarienės rengėjai nuoširdžiai kviečia visus atsilankyti.

Pradžia 8.30 val. vak.

Frontenako Distrikto Vakarienė

Anksčiau buvo pranešta, kad Frontenako distrikto progresyviai lietuviai ruošia vakarienę lapkričio 20 d. (tuo laiku data dar tikrai nebuvo numatyta), bet kadangi ant 20 d. nebuvo galima gauti salės, tai minima vakarienė nukeliama ant gruodžio 4 d. (šeštadienį).

Prašome gerai išsidėmėti minimą datą ir iš kalno ruoštis dalyvauti. Frontenakiečiai visuomet labai nuoširdžiai ir vaišingai priima svečius, tai neapsivilsite ir šį kartą.

Vakarienė ruošiamą Bovet svetainėje, 2571 Ontario St. E.

Kas Bus Lapkričio 28

Iš pirmesnių pranešimų pastebėjote, kad lapkričio 28 d. yra rengiamas metinis Liaudies Balso koncertas. Iki kalbamo koncerto jau ne daug laiko liko, todėl bus neprašalį ir vėl priminti visiems, kad ruoštumetės dalyvauti.

Koncertas, kiek teko sužinoti iš rengėjų, bus labai gra-

žus. Koncertinėje programoje dalyvaus dvi žymios amerikietės dainininkės K. Abeikienė ir A. Kenstavičienė. Garsusis Ukrainų orkestras, kuris nekartą linksmino mūsų publiką, taipgi pasizadėjo dalyvauti ir stropiai rengiasi su įvairia programa mūsų mylimas Vilijos choras. Jis apart viso choro dar duos ir atskirus programos kavalkus, k. t.: duetus, kvartetus ir gal šokikus. Mūsų mylimos dvi lakštutės-januolės Birutė ir Janina Juraitytės šiame koncerte irgi žavės publiką. Tai tiek teko išgirsti man apie programą. Norintieji sužinoti detališkiau, prašomi sekti rengėjų pranešimus.

Tikiu, mažai rasis šios kolonijos lietuvių, kurie nenorėtų dalyvauti šioj metinėj iškilmėj ir pasigėrėti turininga ir gražia programa, o taipgi savo atsilankymu paremti moraliai ir materialiai Kanados lietuvių laikraštį Liaudies Balsą.

L. B. Vajus

Peržvelgus L. B. vajuos eigą, pasirodė, kad trumpame laikotarpyje atlikta gana didelis darbas; jau labai didelis skaičius atnaujinta senų skaitytojų ir nemažas skaičius gautas naujų. Kreditas už tai tenka mūsų nuoširdiems darbuotojams, kurie taip energingai ir pasiryžusiai dirbuojasi, nesigalėdami laiko ir pasidarydami išlaidų, bevažinėjant po plačius šios kolonijos distriktus.

Šiltas vadininkų priėmimas, įvertinimas jų darbo ir gera kooperacija iš skaitytojų pusės, labai maloniai atsiliepią į vadininkus. Štai mūsų darbščiosios vadininkės Aleksandravičienės pagalbinkas drg. B. Šalčiūnas, susitikęs aną dieną mane, pasakoja, kaip juos šiltai priėmė "Vilemordo" ir "Kacopolio" lietuviai, sako, kad ne tik atsinaujino laikraštį, paaukojo aukų, bet dar ir puikiai pavaišino. Iš tokių gerų priėmėjų, ypatingai pažymėjo dd. A. Vaitiekūnus ir kitus. Drg. J. Gudonis, nors ne vadininkas, bet jis irgi puikiai atjaučia vadininkų pasiaukavimą ir stengiasi jiems padėti pavažinėdamas vadininkus su savo karu po tolimesnius distriktus.

Apie atskirų vadininkų pasidarbavimą, šiuo laiku neminėsiu, nes visų darbo rezultatų nežinau, o apie vie-

nus rašyti, ktus aplenkti irgi nenorėčiau.

Linkiu mūsų darbuotojams geriausių pasisekimų ir energijos, o skaitytojams ir būsimiems skaitytojams daugiau kooperuoti su vadininkais.

Korespondentas

Montreal, Que.

Frontenako Distrikto Vakarienė

Pranešame ir kartu labai nuoširdžiai užkvičiame šios kolonijos lietuvius atsilankyti į vakarienę, kuri įvyks 4 d. gruodžio (December), šeštadienį, Bovet svetainėje, 2571 Ontario St. East.

Vakarienė bus su valgiais ir kietais ir minkštais gėrimais. Iš rengėjų pusės steng-

simės svečius gražiai priimti ir pavaišinti. Pasistenkite dalyvauti. Pradžia 8.30 v. v. Iki pasimatymo vakarienėje!

Rengėjai

Vakarienė

Nuoširdžiai prašome visus šios kolonijos lietuvius atsilankyti į vakarienę, kuri atsi-bus šį šeštadienį, tai yra 20 d. lapkričio (November), Pt. St. Charles svetainėje, 01234 Charlevoix St.

Ši vakarienė yra ruošiamą progresyvių lietuvių darbininkų. Jos pelnas eis kilniems progresyvio judėjimo reikalams. Vakarienė bus su valgiais ir minkštais gėrimais.

Lauksime Jūsų skaitlingo atsilankymo!

Pradžia 8.30 val. vak.

Rengėjai

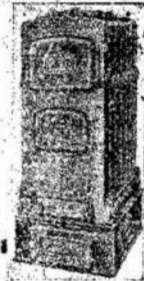
Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Saitkalvystė, Suvirinimas gesu, metalin cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantuojamas — Greitas Patarnavimas

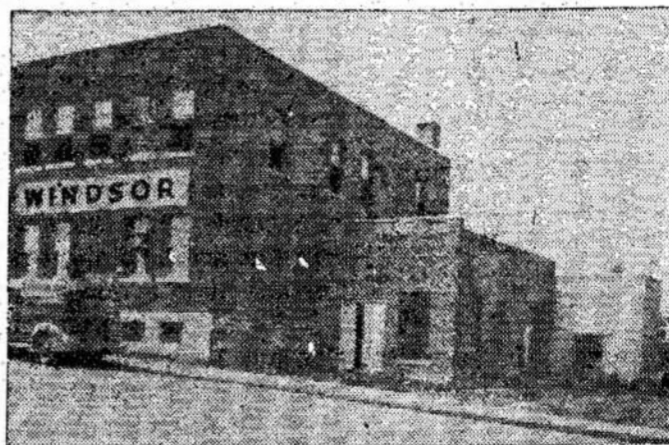
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių
Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRemore 6679

VERDUN, QUE.

Tel: Ofiso CH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9324 Ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS

Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas

2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampe)

Tel.: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po piet, 7—9 vak.
ir sulig susitarimo, išskiriant
šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Darbu savo ligoninė, egzaminuotoju ir gydan įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir persvietimus (X - Rays).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D nariams papiginta kalna.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir
Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Venerinių Līgų ir Akuščerijos

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val. Po Pietu

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir

DLKVNPD Gydytojas

Kalba Lietuviškai

Valandės: 2—4 v. p. p.,

7—8 v. v. ir susitarus

4539 PARK AVE.

Montreal, Que.

Paies

Paieskau
Balio Bagdo
kūnų kaimo
čiaus, Uteno
1933-37 m. a
tines Ameri
Prašau a
svarbių žini
Paiesko:
Janė Dily
2666
Montreal

Tel. PL. 965
Ad

J. M. R

Kalba
Atlieku visu
navimus, d
testamentus
morgi
20 St. Jame
MONTR

Montrealo ir Apylinkės Lietuvių Žiniai!

Metinis Liaudies Balso

KONCERTAS

MONTREALE

Sekmadienį, Lapkričio 28

U.J.P.O. Naujoj, Gražioj, Sėdėj, o smėvė

5101 Esplanade Ave.

(Kampas Laurier St., netoli St. Joseph Blvd., kur pavasarį Bangos choras dainavo)

BUS PUIKI PROGRAMA:

Dainuos Plačiai Paskilbusios Dainininkės iš Čikagos

K. Abekienė ir A. Kenstavičienė

Taipgi Montrealietės Visų Mylimos Dainininkės

Janina ir Berta Juraitytės

Prie to, jaunuolės Genė Taruškaitė ir Birutė Monstavičaitė taipgi dalyvaus programoje. Visu smarkumu ruošiasi **VILJOS CHORAS** mišrus ir su atskirais savo daliniais puošti programą. Netruks ir muzikos, kurios dalį užpildys garsusis **Ukrainų Stygų Orkestras**, su atskirais pagražiniais, kas Montrealo lietuviams labiausiai mylima.

Kviečiame Visus Atsilankyti

Įžangą su visais taksais \$1.00

Pradžią 1.30 val. po pietų

Paieškojimas

Paieškau savo pusbrolio Balio Bagdono, kilusio iš Bičūnų kaimo, Anykščių valsčiaus, Utenos apskrities, apie 1933-37 m. atvykusio į Jungtines Amerikos Valstijas.

Prašau atsilipti. Turiu svarbių žinių iš Lietuvos.

Paieško:

Janė Dilytė (Vilkėlienė)
2666 De Lasalle Ave.
Montreal 4, Qué., Canada.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947
Advokatas

J. M. Rosenfeldas

Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patar-navimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 36
MONTREAL, QUE.

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: **J. ADOMONIS**

724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)

Tel.: WL 1331; Vakaraš ir Sekmadieniais TR. 2611

Tel.: VI. 6373

6668 DeLorimier Ave.
Montreal, Que.

Albertas J. Norkeliunas

General Insurance — Visokiausią Apdraudą

Teikiu sąžiningą patarnavimą visose Apdraudos srityse. Pildau valdiškas blankas, darau vertimus ir t.t. Valandos:

Pirm. ir Ketvirt. vakaraš, ir pagal susitarimą

VYKSTANT Į EUROPA
GERIAUSI JUMS PATARNAVIMA SUTEIKS

9 Dorchester St. West,
Montreal, Que., Canada
Tel.: LANcaster 8789

Rezervuokit savo kelionei vietas iš anksto. Parūpiname visus kelionės popierius. Parūpiname afeidvitus dėl imigracijos, pasportus, vizas, sutvarkom maršrutus. Peršunčiam į visas pasaulio dalis pinigų, parūpinam perkalbėtojus, vertėjus, parduodam namus, išrenkam nuomą, parduodam visokią apdraudą, laivų tikietus.

J. E. JIŠA ir ALEX. MCKAY
SAVININKAI
(Kalba ir Lietuviškai)

Res. WE. 3011

Bus.: EL. 2266

Eddy Adomaičio Garažas

WEST END AUTO BODY

Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė

Atliekam Visokius Taisymo Darbus

5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA

PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Kėletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakaraš po 8.30: TRenmore 1678

Mr. R. Bennett, Manager

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langtises (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučeliūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Lietuvaitė
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

V. VERESAJEVAS

VERTĖ J. ROZGA

ISANKA

(Tąsa)

Trečią valandą, kai jau išėjo vaikinai, Isanka girė jo, kaip Tania daužė kumėliu stalą ir isteriškai šaukė:

— Viskas, viskas kaip pirmiau! Nė per plauką niekas nepasikeitė! "Pati?" Ko ji ja žiūrėti? "Spiauti!" Nenoriu su tavim gyventi, isei, ir dėk savo vaiką, kur linkamas! Aš turiu savo darbą, nė kiek ne mažiau svarbų negu tavo!

Girdėjosi nusikaltęs, raminaš Stenkos balsas.

O ketvirtą valandą Stenka susierzinęs klausė:

— Ką gi, įsakysi man jį žindyti? Juk mano krūtinėse nėra pieno!

Praėjo savaitė. Ir kita Borka neatėjo. Kartą vakare ėjo Isanka Nikitino bulvaru ir pamatė šonine alėja eina Borka su nepažįstama mergina; apkabines ją per liemenį ir, kaip visuomet, karštai kalba, o ji įsimylėjusi klauso. Matinis veidas, didelės, puikios, juodos akys.

Nuolat skaudėjo galvą. Ir darbingumas smuko. Smegenyse buvo drumzlinas glebumas ir nejudrumas. Isanka nuėjo pas savo profesorių neuropatologą. Iš jo išėjo sukręsta. Deviėje Pole alėjoje atsisisėdė an suolo.

Jis ją ilgai ir sąžiningai tyrė, klausinėjo; atsargiai priėjo prie klausimo apie santykius su vyrais ir paklausė:

— Ar jūs galite man šioje srityje viską papasakoti?

Isanka nuradė, nuleido galvą ir atsakė:

— Taip.

Ir papasakojo.

— Na, tai štai jums. Pa-grandinė, visa išsemianti, priežastis. Jei norite būti sveika, tai arba turėkite normalius santykius, arba nu-traukite juos. Ir neatidėliokite. Ir jam pasakykite, — jis studentas? — pasakykite, kad tai veda prie protinių procesų susmukimo, prie atminties nusilpimo, ir aplamai to pasekmės — biauriausios.

Paskui pažvelgė į ją protingomis, perveriančiomis akimis, švelniai nusišypsojo ir pridėjo:

— Jūsų tyros, geros akys. Štai ką aš jums dar pasakysiu: nepasiduokite jokiems sofizmams ir pasitikėkite savo jausmu. Didžiausia moters bėda toje srityje tai, kad ji, aplamai, leidžia vyrams su jų logika laužyti ir daryti savo tiesioginį jausmą. Taip, drauge. Eikite ir gerai tą viską apgalvokite.

Iš abiejų pusių ėjo geležiniai groteliai, palikdami pla-

tų išėjimą iš skvero; dešinėje, išilgai Caricino Didžiosios, tęsėsi gražūs klinikos pastatai, balta keturaukštė mokykla stiepėsi aukštyje ir dangų savo smailiu stogu. Ir saulė pergalingai švitėjo, dangaus žydrinėje geltonavo kai kur dar nenukritę klevų lapai. Šviesu ir erdva. Isanka atrodė, kad ji galėsianti iškopti į tą šviesą. Prisiminė Šelj: "Mūsų jausmai pasidarė per daug tamsūs, kad atlaikytų grožio ir žiaurumo šviesą". Smarkiai nūsmelkė per širdį, prisiminus apie Borką. Kaip nesmagiai, kaip purvinai eina jų meilė. Ir buvo sieloj stiprybės jausmas ir išsilaisvinimo jausmas: įtikinamai buvo pateisinta tai, kas gailiai šaukė ir protestavo jos pačios viduje.

O ašaros krito iš akių ant suolo atmosferos. Tas pats suolė. Ant jo jie buvo prisėdę, kai Borka deklamavo Šelj. Kaip tuomet buvo gera!

O Borka vis dar neateina. Na, ką gi! Na, ir gerai! Viskas savaime nutruks. O širdis veržėsi ir liūdėjo.

Ir namie buvo nelinksmas. Isanka ruošėsi įskaitoms su Tania. Dėl jos buvo skaudu ir sunku. Isanka skaitė farmakologiją, o Tania apatiškai klausėsi, paskui atsiseigė palaidinę, ėmė verkiantį kūdikį, glaudė prie savo didelių, motiniškai patišusių krūtų.

Kurį laiką kalbėdavo apie alkaloidus, paskui Tania imdavo aistriai skystis savo gyvenimu, ir akys itūžusiai degdavo.

— Viešpatie! Kuo išvirto gyvenimas! Ir visas visuomeninis darbas nuėjo velniop, ir mokslas klumpa abiem kojom. Vystyklai, vonelės, pabarstymai. . . Bet ką gi man daryti? Negaliu juk aš su tuo mažyčiu bet kaip elgtis!

Isanka su pykčio ugnelėmis akyse kalbėjo:

— Tu privalai reikalauti, kad Stenka tau daugiau pagelbėtų.

— Stenka! . . . Stepanuška mano! . . . Tania su neapykanta nusijuokė. — Ateis, patraukys nosį: "Na, berniūkštis vis rėkia, kliudo dirbti, — einu pas draugą dirbti!" Viską aš, viską aš viena. Ir net ji apskalbtai, — viską aš privalau!

Isanka energingai suriko:

— Na, to tai aš nė už ką nesimėčiau daryti!

— Ir aš nenorėčiau. O nieko neišėina. Jis visuomeniškas vaikinai, puikus darbininkas. Bet tu negali įsivaizduoti, koks jis nešvarus ir

nekultūringas. Nesutaisysiu kojinių, tai ir vaikščios suplyšusiomis. Och, tos kojinės! Nešvarios, dvokia. Vieną padės ant komodos, kitą ant lango, greta lėkštės su varške. Jo marškiniai taip dvokia prakaitu, kad aš negaliu su juo miegoti. Na, kaip neskalsi?

Isanka pasipiktinusi perėjo per kambarį.

— Vis dėlto, žinai, Tanka!

Aš tau pasakysiu: tu t-o-kia atteris!

Tanka patylėjo, atsiduso ir kaltai nusišypsojo.

— Isanka! Aš t-o-kia moteris! . . . Kas gi man daryti!

Isanka gavo bilietus į Suvchovo-Kbilin "Bylą" antrame MCHAT'e ir beveik prievarta ištempė Tanią, kad ją truputį prablaivytų. Po spektaklio, jau išėidamos, vestibiulyje jos susidūrė su Borka. Jis vėl buvo su ta pačia žyde su didelėmis akimis, žiūrinciomis įsimylėjusiai.

Ir vienukart jie abu puolė prie kito kito — Isanka ir Borka. Karštai paspaudė rankas, įsikalbėjo. Ir atgal nuėjo kartu. Ėjo sniegu žibancija Mochovaja, kalbėjo si kaip pirmiau. Ji nepaklausė, kodėl jis visą laiką nebuvo atėjęs. O jis pats pasakė: jautė, kad neteisus, bet savimyla neleido.

Skvere, prie Kristaus išganytojo šventovės, jie atsėdė ant granito parapeto prie aikštės ties Tyriausiais vartais. Apačioje, užpakalyje, skardėdami ir žybčiodami lėkė raudonakiai tramvajai, tvykčiojo mėlyni tramvajų žaibai, o priekyje buvo sniego tyla ir juodi krūmai, ir blankiu auksu blykčiojo nuognių apačioje šventovės bonios. Kalbėjo gražiai ir ilgai.

Isanka papasakojo apie savo buvimą pas profesorių.

— Man ir anksčiau visada būdavo tiek biauuru, aš jaučiau, bet negalėjau įsisąmoninti. O dabar. . . Borka, mu-du abu draugai? Tikri?

Jis stipriai pabučiavo jos purius plaukus pagal ausį, ji suspaudė jo ranką.

— Borka, liaukimės su tuo, būkime geri draugai, kol galėsime būti vyrais ir žmona.

Jis vis bučiavo jos smilkinį, juokėsi ir kalbėjo:

— Kaip dorovingai! . . . Gerai, Isanka!

Paskui surimtėjo ir tarė:

— Ne, tai iš tiesų gėda! Darkome gyvenimą ir sau, ir kitiems. Ir taip nėra valios pajėgų, kad pakiltume aukščiau to. Gerai. Padėkime vienas kitam.

— Ir tu daugiau neįsiseisi,

jei aš. . .

— Gal ir įsiseisi. Tu mane tada išvadink kvailiu ir niekšu.

Jie nuėjo susikabinę rankomis, vėl kalbėdamiesi lėtais, karštais spustelėjimais. Perėjo per tylųjį Sivcevo Vražką, per Pliuščichą. Borka palydėjo Isanką iki namų Pirmajame Vozdviže n s k o skersgatvyje. Prie mūrinių vartų šalia apkarpytų topolių, besitęsiančių išilgai šaligatvio, jie sustojo. Dvejojdami pažvelgė vienas į kitą. Borka ryžtingai tarė:

— Na, pasibučiuoti galima!

Ji nušvito, stipriai apkabino jo kaklą ir nusvilino mergišku bučiniu.

Borka atėjo kitą dieną. Buvo šaunus, daug ir karštai kalbėjo. Širdyje degė saldus, neįprastas vakarykštis pabučiavimas. Gėrė arbatą. O paskui Borka paslinko prie Isankos ir apkabino jos liemenį. Isanka ryžtingai pasitraukė.

— Boria! To daugiau nekuomet nebus. Atmink, mes davėme žodį.

— Na, žodį! . . . Jis priėjo iš užpakalio, pripuolė lūpomis prie jos kaklo ir mėgino uždėti ranką ant jos krūtinių. Isanka ryžtingai atsikėlė ir pasitraukė prie sienos. Borka atsėdė prie stalo, susikrimtęs uždėjo ranką ant galvos.

— Boria, atmink, ką mes vakar kalbėjome.

— E! — Jis nekantriai numojo ranka. — Nesąmones mes vakar kalbėjome. Kaip tai galima! Vakar, kai persiskyrėme, aš visą laiką galvoju apie tave, prisimindamas, kaip tu mane pabučiavai. . . Tai daugiau nekaip visos priesaikos. Aš negaliu. Tartum kokia lavina užgriuvo ir neša su savim. Susieiti kaip draugams. . . Juk tai pasityčiojimas! Visos mintys tik apie tai, kaip turėti tave visą. Kokia kančia!

Jis griebėsi už galvos ir pasilenkė ant stalo. Isanka priėjo prie jo arti, padėjo ranką ant peties — ir, prikandus lūpą, rimtu, susikaupusiu žvilgsniu pažvelgė į jo akis.

— Boria, na, tada. . . Tada gyvenkim kaip vyrais ir žmona.

Jis nusijuokė.

— Kaip Stenka Verchotinas su Tania? Tik įspėju, tik košelės virti ir vystyklų plauti aš neturėsiu laiko. Ir aš turiu būti laisvas. Isanka, susprask, — aš negaliu užsikrauti sau šeimos, negaliu savęs surišti. Aš juntu savyje neeilines proto pajėgas, aš

žinau, kad būsiu didelis žmogus. Ir skandinti save vystyklus ir košelėse, — jokių būdu!

— O aš viena skėsti vystyklus ir košelėse nenoriu.

Nutilo. Isanka vis dar susikaupusi žiūrėjo į jo akis.

— Kaip gi tada daryti?

— Na, gyvenkim tikrai. . . Tik kad nebūtų pasekmių.

— Tai, vadinasi, abortas, jeigu kaip?

— Na, ką gi padarysi!

Ji nuleido nuo jo peties ranką ir pasišlykštėdama patraukė pečiaus.

— J-jokių būdu! Žudyti savo kūdikį! . . . Ir paskui. Aplink save matau merginas. Kaip plūkiasi dėl pasekmių, kaip ištisus mėnesius vaikšto pas daktarus, kaip mėlynuoja jų nosys. . . Jums tai nerūpi.

Borka susierzinęs tarė:

— Velnias žino, kas išėina! Jaudinantįs vaizdelis iš ikirevoliucinės buties: ji — dangiška! skaisti mergina; jis kol kas vaikloja su prostitutėmis ir pagaliau, taip po kokių septynerių aštuonerių metų, su pusiau užgydytomis venerinėmis ligomis, nuskina jos pernokusią skaistybę. . . Tu kažkokia ypatinga iškasena. Kas dabar žiūri į visa tai taip sudėtingai?

Isanka nutvisko.

— Na, ir ieškok sau šiuolaikinių, visur aplink kiek tik patinka. Beje, tu, rodos, jau ir susiradai.

Jis paprastai ir ramiai atsakė:

— Tai buvo tik iš ilgesio. Aš myliu tave ir nieko daugiau neįstengiu ieškoti.

Tas ją sujaudino. Ji vėl prikando lūpą, rimtomis, mylinčiomis akimis pažvelgė į jo akis ir tyliai paklausė:

— Tai kas gi mums daryti?

Jie ilgai ir bergždžiai kalbėjo. Jis bailiai glamonėjo jos ranką, paskui nejuociom ėtik apie tai, kaip turėti tave visą. Kokia kančia!

— Ne!

Isanka pašoko ir, taisydamasi suknelę, ryžtingai atitraukė prie sienos.

Borka susierzinęs kandžiojo lūpas. Ji prašneko apie vakarykščio spektaklio savo įspūdžius. Jis išsiblaškęs klausėsi. Jei jau negalėjo to būti, tai ji jam atrodė pilka ir neįdomi.

Nutilo. Isanka stovėjo atremusi nugarą į aukštą palangę.

Staiga pasigirdo spiegius, šiurpus, kvailiai nenatūralus balsas:

— Uidy-uidy-uidy-uidy! . . . (Bus daugiau)

Liaudies Balso Vajus

Vajininkų Skaičius Auga ir Lenktynės Gyvėja Čikagietė [sitvirtina Pirmoj Vietoj

Vajui įpusėjant žymiai padidėjo vajininkų skaičius ir gerėja vajuos darbo rezultatai. Laikė pastarosios savaitės gauta apie 20 naujų skaitytųjų ir graži suma aukų. Iš vajininkų gauti atsiliepimai tvirtina, kad ir šis Liaudies Balso vajuos bus pravestas pasekmingai.

Mūsų darbščioji vajininkė Čikagietė ir vėl padarė didelį šuolį vajuos darbe. Ji prisiuntė septynias naujas ir desimtą atnaujintų prenumeratų ir \$7.50 aukų, su kuo ir vėl įsitvirtino pirmoj vietoj lenktyne už vajininkų čempionatą.

Verdunietė A. Aleksandravičienė irgi smarkiai žengia pirmyn vajuos darbe. Ji laikė pastarosios savaitės prisiuntė tris naujas ir kelias desimtas atnaujintų prenumeratų ir \$5.50 aukų. Tuo tarpu jai nėra rimto pavojaus, kad ją kas tuoj pralenktų, bet ji neįtą kreipia domę, o į pralenkimą Čikagietės.

Kita pirmo rajono vajininkė, montrealietė Irena O. irgi nestovi vietoj. Ji, prisiuntė naujas prenumeratas ir \$2.00 aukų, rašo: "Esu pasiryžusi gauti 10 naujų skaitytųjų dėl Liaudies Balso". O kad jos pareiškimas netuščia, tai jos darbuotė praelyje yra įrodžius.

Toronto vajininkai laikė pastarosios savaitės kiek lėčiau žengė pirmyn. Jaunuoelis H. Jakavičius ir patyrusi

vajininkė R. Antanavičienė pridavė po pluoštą atnaujintų prenumeratų ir aukų, o E. Laurusevičienė naują prenumeratą. Kiek teko patirti, tai jie tariasi iškirsti surpyzą pirmosioms toli nužengusiom vajininkėms.

Detroitietė vajininkė A. Mills irgi padarė gražų progresą vajuos darbe. Ji prisiuntė naują prenumeratą ir \$4.00 surinktų aukų. Ir su tuo ką atliko nemanoma apsi-stoti. Detroitas yra didelė lietuvių kolonija ir mes tikimės, kad progresyviai lietuviai patalokininkaus Liaudies Balso vajininkei Adelei Mills. Dedhamietis R. Niaura irgi padarė gražų žingsnį vajuos darbe. Jis prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir \$11.00 dėl užprenumeravimo L. B. Brazilijos lietuviams.

Laikė praeitos savaitės aštuoni Liaudies Balso budavotojai papildė vajininkų eiles. Tarp jų yra praelyje pasižymėjusių vajininkų, kaip tai: windsorietis K. Zala, waterburietė O. Marozienė, buvusi torontietė K. Brogienė ir miško kirtėjas A. Sirgedas. Pirmieji trys prisiuntė naujų ir atnaujintų prenumeratų ir po keletą dolerių surinktų aukų, o A. Sirgedas, iš Port Arthur, Ont., prisiuntė atnaujintą prenumeratą ir \$34.00 surinktų aukų.

Nauja vajininkė Anna Bunkus, Newark N. J., prisiuntė tris naujas prenurse-

ratas ir pranešė, kad jie ten organizuotai praveda Liaudies Balso vajuos. Kitas naujas vajininkas, J. Blazonis, Lowell, Mass., prisiuntė naujų ir atnaujintų prenumeratų ir \$6.00 surinktų aukų, įsirašė į vajininkų eiles. M. Patkus, Hudson, Ont., prasidedant vajui prisiuntė aukų, o dabar tą papildė su nauja prenumerata ir \$2.50 aukų.

Keletas pavienių draugų bei organizacijų gražiai parėmė Liaudies Balsą ir su tuo pagelbėjo Liaudies Balsui ir jo budavotojams vajininkam jų sunkiame vajuos darbe.

Su lapkričio 15 d. vajininkai išsirikiavę sekančiai:

Vajininkai	Punktai
Čikagietė, Chicago,	1,026
Aleksandravičienė A.,	750
Jakavičius H., Toronto	743
Antanavičienė R., Tor.,	704
Laurusevičienė E., Tor.,	108
Irena D., Montreal,	78
Niaura R., Dedham,	72
Paul F., Hamilton,	60
Bunkus A., Newark,	54
Brogienė K., Penetang,	42
Brazdžius J., Sudbury,	42
Galkus A., Philadelphia,	42
Blazonis J., Lowell,	36
Marozienė O., Waterbury,	36
Shimaitis G., Brockton,	36
Zala K., Windsor,	30
Pajunas J., Chicago,	30
Likas G., So. Boston,	24
Bunkus V., Brooklyn,	24
Gutauskas P., Toronto,	18
Mills A., Detroit,	18
Kuzmickas S., Shenand.,	18
Patkus M., Hudson, Ont.	15

(Keletas vajininkų, kurie turi po kiek mažiau punktų ir pirmiau buvo minėti, čia neminimi.)

Ligi lapkričio 15 d. vajininkai surinko ir prisiuntė aukų sekančiai:

Čikagietė, Chicago,	\$100.50
Sirgedas A., P. Arth.,	34.00
Bunkus V., Brooklyn,	30.50
Galkus A., Philadel.,	29.95
Geraldtonietė J., Ger.,	27.00

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, istiria akių nervus, nuo kurių priklauso nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators of fine FUR GARMENTS
Restyling and Repairs
Workmanship Guaranteed
MODERN
COLD STORAGE
PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8884 RA. 8971

Karandzevičius J., PA,	21.00
Kuzmickas S., Shen.,	19.25
Antanavičienė R., T.,	19.00
Puras G., Beardmore,	18.00
Jakavičius H., Tor.,	13.00
Aleksandravičienė A.,	12.50
Shimaitis G., Brock.,	11.00
Mills A., Detroit,	7.50
Laurusevičienė E., T.,	7.50
Blazonis J., Lowell,	6.00
Girdžiuvienė M., Coll.,	5.00
Patkus M., Hudson,	4.50
Paul F., Hamilton,	3.00
Kirdeikis P., P. MN.,	2.75
Pajunas J. Chicago,	2.50
Irena D., Montreal,	2.00
Marozienė O., Water.,	2.00

Keletas draugų yra prisiuntę po \$2.00 ar kiek mažiau surinktų aukų, kas pirmiau buvo minėta.

Pirma vajuos mėnesį Liaudies Balso vajininkai padarė gražią pradžią ir naujais skaitytojais net toliau pažengė negu buvo užsibrėžta. Netenka abejoti, kad antras vajuos mėnuo bus dar gausnesnis su parama Liaudies Balsui, nes šiame laikotarpyje vyks didieji Liaudies Balso parengimai ir visi Liaudies Balso rėmėjai tars savo žodį, kad laikraščio gyvavimas būtų užtikrintas.

Draugai ir draugės, kurie dar nestojote vajuos darban ar neparėmėte Liaudies Balsą, tai labai prašomi atsiliepti. Tas svarbu dėl vajuos eigos ir ypatingai dėl laikraščio.

K. Kilikevičius

Turtingoji Ontarija taip "nusišvyveno", kad žmonės turi grįžti prie žvakių, kerosino lempų. Dėl konservatyvų valdžios aklumo, dabar veikpusė Ontarijos provincijos lenvija stoka elektros jėgos.

KARAITĖ ELIZABETH PAGIMDĖ KUNIGAİKSTĪ

LONDON. — Būsimoji Anglijos karalienė, karalaitė Elizabeth, usilaukė sūnaus, kuris kada nors gali būti Anglijos karalium.

NANKING, Kinija. — Amerikiečių lėktuvai skubotai nešdina savo tautiečių žmonas, vaikus ir kitus "neriekalingus" amerikiečius iš Peipingo, Šanghajaus, Nankingo ir kitų miestų.

Pardavimui

Pardavimui arba išnuomavimui 2 kėdžių plaukų kirpykla. Geroj vietoj. 932 Dundas St. West, prie Grace St., ties Gorevale.

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius. Darbas garantuotas — Parduodu visokių rūšių žiedus, auksines ir sidabrinės prekes bei Toronto suvenirus — Kainos prieinamos.

Atdara kiekvieną dieną nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro

272 1-2 Queen St. W., Toronto

Stinson's Jewellery

2186 DUNDAS ST. W. — TORONTO

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

Kaina prieinama. Darbas garantuotas Krautuvė atdara kasdien iki 8 val. vakaro

Harry R. Ranks Company

Laidotuvių Direktorai

Aukščiausias Fatarnavimas — Prieinama Kaina — Patarnavimas 24 Valandas

455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

BULOVA

CATHERINE 17 jewels \$3750
CADET 15 jewels \$3750
GODDESS OF TIME 17 jewels \$3750

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

FUR COATS

CONEY
PERSIAN \$ 99.00
SEAL
MOUTON

RELIABLE FUR CO.
568 Queen St. W., Toronto
WA. 9294 Atvira iki 9 v. v.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Darbo Progresyvės Partijos Lietuvių klubo narių susirinkimas įvyks lapkričio 21 dieną, sekmadienį, 2 valandą po pietų, lietuvių svetainėj, 160 Claremont St.

Visi nariai ir simpatikai kviečiami dalyvauti.

Valdyba

Winnipeg, Man.

Parengimas

Winnipeg Lietuvių Klubas rengia parengimą šeštadienį, lapkričio 27 d., 8 val. vakare, lietuvių nuosavoj svetainėj, 240 Manitoba Ave.

Kviečiame visus atsilankyti ir užtikrinam, kad praleisite smagiai laiką, bus gėrimų ir šokiai.

Komitetas

L. B. Metinis Koncertas

LLD Trečio Rajono Komitetas rengia Liaudies Balso metinį koncertą, kuris įvyks gruodžio 5 d., 7.30 val. vakare, po antrašu 240 Manitoba

Ave., Lietuvių Svetainėj.

Bus įvairios ir gražios programos, kuri susidės iš lietuviškų ir anglišku šokių, dainų, muzikos. Prie to, mūsų geriausi jauni ir seni menininkai rengiasi taipgi pasirodyti. Tikimės ir kitataučių menininkų turėti.

Kviečiame visus atsilankyti.

Rengimo Komitetas

Hamilton, Ont.

Susirinkimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 113 kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks šio mėnesio 21 dieną, 2 valandą po pietų, 707 Barton St., E., Karpatu-rusų salėj.

Prašome visus narius ir simpatikus dalyvauti. Turime svarbių klausimų aptarti.

Kuopos Valdyba

Šaunus Pasilinksminimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos ir Lietuvių Literatūros Draugijos vietinės kuopos rengia smagų bankietą, kuriame bus visokių gėrimų ir skanių užkandžių, taipgi šokiai prie negirdėtai smagios

Linksmas Lietuviškas

BALIUS

Šeštadienį, Lapkričio 20 d.

LIETUVIŲ SALĖJ

(160 Claremont St.)

Bus skanių užkandžių, gėrimų, smagi muzika. Visi kviečiami atsilankyti ir smagiai praleisti laiką. Pradžią 7 valandą vakaro

Frank Gaižauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas.

Vėl pradėjau siūti pagal užsakymą vyriškus žieminius ir vasarinius rūbus. Seni ir naujai atvykusieji tautiečiai prašomi reikalui esant kreiptis pas mane. — Darbas garantuotas.

191 Sutherland Dr., Leaside

ELITE FUR CO.

"Tiesiai iš Dirbtuvės Vilkėjimui"

994 DUNDAS ST. W. Toronto Tel. LL. 6134

Kur Jūs Rasite Didelį Pasirinkimą Aukštos Rūšies Futrų, Pasiūtų Sulig Vėliausios Mados

Telefonuokit Mums, Kada Norėsit Pasidėti Futras Vasarai

muzikos.

Tos visos linksmybės įvyks šeštadienį, lapkričio (Nov.) 20 dieną, 707 Barton St., E., Karpatu-rusų svetainėj. Pradžią 8 valandą vakaro.

Visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius kviečiame atsilankyti ir savo draugus atvesti.

Rengėjai

Žiliems Plaukams

Sugražinama Natūrali Spalva

Plaukų Ekspertas

Atdara Vakaris Pagal Susitarimą

WA. 9674

GOLDENBERGO

HAIRDRESSING

1932 Dundas W., Toronto (Ties Gorevale)

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

Toronto ir Apylinkės Lietuvių Žiniai!

Metinis Liaudies Balso

KONCERTAS

Šeštadienį, Lapkričio 27

TEMPLE THEATRE

(300 Bathurst St., Toronto)

Programoje:

K. ABEKIENĖ ir A. KENSTAVIČIENĖ, Duetas

DETROITO MERGINŲ SEKSTETAS

BANGOS CHORAS

Mirna Balsytė ir Feliksas Laurusevičius, šokikai

ŽVAIGZDES CHORAS

Muzika ir Kiti Dalykai

Kviečiame Visus Atsilankyti

Įžanga 75 ct. su taksais

Pradžią 7.30 val. vak.

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsisostojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

A. GARBENIS
Fotografas

Jūsų Vestuvių Paveikslas

Linksmiausia atmintis Jūsų gyvenime. Pigesnės kainos savo tautiečiams.

Telefonuokite dėl apointmento KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO